

4.3

Jørgen Østergård Jensen A/S
Svendshøjvej 3,
7830 Vinderup

Dato:	14-03-2012
Sagsnr.:	046140-2010
Henv. til:	Kirsten Bruun Pedersen
Tlf.:	9611 7808

§ 11 MILJØGODKENDELSE

af kvæg- og pelsdyrbruget

Jørgen Østergård Jensen A/S

Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup
Matr. nr. 84 e m.fl. Sønderhede, Sevel

**MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	6
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	7
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
Dokumentation	9
Frist for udnyttelse af godkendelse	9
Ansøger og ejerforhold	9
Ophør af husdyrbruget	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
Landskabelige og kulturhistoriske forhold.....	9
Det ansøgte husdyrhold	10
Stalde.....	10
Rengøring af staldanlæg	11
Foder.....	11
Døde dyr	11
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	11
Påfyldning af gyllevogne, håndtering og udkørsel af afgasset biomasse	12
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning.....	12
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>12</i>
Lugt	12
Transport.....	13
Støj.....	13
Støv.....	14
Spildevand	14
Skadedyr	14
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	14
Miljø- og ressourcestyring	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	15
Drift af husdyrbrugets arealer	15
Sædskifte	15
Udbringning af husdyrgødning.....	15
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer.....</i>	<i>16</i>
Fosfor.....	16
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	16
Arter på habitatdirektivets bilag IV	16
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	17
KLAGEVEJLEDNING	17
OFFENTLIGGØRELSE	17
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	19
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	21
GENERELLE FORHOLD.....	21
Ansøger og ejerforhold	21
Lokalisering og planmæssige forhold	22
Landskabelige og kulturhistoriske områder.....	24
Ophør af husdyrbruget.....	26
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	26
Det ansøgte husdyrhold	26
Produktionsniveau	27
Stalde.....	27
BAT i staldanlæg.....	28

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ventilation	34
Rengøring af staldanlæg	34
Foder	35
Fyringsanlæg	35
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	36
Affald og kemikalier	36
Døde dyr	37
Sprøjtemidler og medicin	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning	39
Påfyldning af gyllevogne	41
Opbevaring af dybstrøelse	42
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>42</i>
Ammoniak	42
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	44
Lugt	45
Transport	47
Støj	49
Støv	50
Lys	50
Spildevand	50
Skadedyr	51
Driftsforstyrrelser eller uheld	52
Renere teknologi og ressourcestyring	54
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	56
Drift af husdyrbrugets arealer	56
Udskiftning af udbringningsarealer	58
Sædskifte	58
Udbringning af husdyrgødning og afgasset biomasse	59
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>61</i>
Grundvand	61
Bilag IV-arter	62
Natura 2000-områder og udpegningsgrundlag	63
Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer	74
Nitrat	75
Fosfor	80
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	86
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED DEL 1/2	87
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED DEL 2/2	88
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	89
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	90
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG DEL 1/2	91
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER DEL 2/2	92
BILAG 5 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD	93
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER	94
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG OG AMMONIAKDEPOSITION FRA ANLÆG DEL 1/2	95
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG OG AMMONIAKDEPOSITION FRA ANLÆG DEL 2/2	96
BILAG 8 – OVERSIGTKORT OVER UDBRINGNINGSAREALERNE	97
BILAG 8 – AREALER DEL 1/2	98
BILAG 8 – AREALER DEL 2/2	99
BILAG 9 – JORDBUNDSTYPER DEL 1/2	100
BILAG 9 – JORDBUNDSTYPER DEL 2/2	101
BILAG 10 – FOSFORFØLSOMME SØER DEL 1/2	102
BILAG 10 – FOSFORFØLSOMME SØER DEL 2/2	103
BILAG 11 – LAVBUNDSAREALER OG RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING	104
BILAG 12 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	105
BILAG 13 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDBRINGNINGSAREALER	106
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3	107
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3	108
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL – DEL 3/3	109

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 15 – FODERKONTROL, HOLSTEBRO MINKFODERCENTRAL, STIKPRØVER 2010.....	111
---	-----

Miljøgodkendelse udarbejdet af Holstebro Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S

Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968

E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.: Version: V_A

Dato: 25-11-2011

Forfatter: Lene Aalbæk Jepsen

Kvalitetskontrol: Christian Damgaard Andersen

Godkendt: Anders C. Bjørnshave-hansen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	14.03.2012
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 11 (over 75 DE og mindre end 250 DE)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Pelsdyravler Jørgen Østergaard Jensen A/S
CVR-nr. / P-nr.	33506503 / 1016685816
Husdyrbrugets adresse	Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	9744 8179
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Jørgen Østergård Jensen
Matrikel	84 e Sønderhede, Sevel m.fl.
CHR	57270
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Nej
Ejendomsnr.	661-186364
Husdyrbrugets konsulent	Karen Thomasen, Heden og Fjorden, Nupark 47, 7500 Holstebro. kvt@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 9611 7563

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 17. november 2010 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup. Husdyrbruget bliver større end 75 dyreenheder (DE) og mindre end 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er *ikke* omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet².

Husdyrbruget har 14. juli 2010 modtaget Holstebro Kommunes tilladelse til en husdyrproduktion på i alt 74,9 DE (2.510 årstæver og 15 køer med opdræt) jf. de i 2010 gældende omregningsfaktorer for dyreenheder.

Det ansøgte projekt omfatter en udvidelse af dyreholdet fra de nuværende 91,81 DE til 134,03 DE. Anlægsomfattet omfatter projektet nedtagning af en 2-rækket hal, opførelse af en 4-rækket hal, forlængelse af 2 haller samt opførelse af 4 nye 4-rækkede haller i et nyt byggefelt, i alt nye minkhaller på ca. 4.300 m². Der etableres en ny fortank i relation til eksisterende gyllebeholdere.

Husdyrbruget ligger mere end 1.000 meter fra naturtyper med særlig værdifuld natur, som er beskyttet af § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug eller øvrige naturområder, der vurderes som værende følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. De nærmest liggende naturområder, som er kortlagt indenfor habitatområde og som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof er rigkær og næringsfattige overdrev nær Stubbergård Sø cirka 3 kilometer fra husdyrbruget. Ammoniakfordampningen fra anlægget øges med 982 kg N/år, den samlede fordampning i ansøgt drift er 5.207 kg N/år. På baggrund af beregning af ammoniakdeposition er det vurderet, at habitatområdet ikke vil kunne påvirkes væsentligt negativt af projektet. Holstebro Kommune har stillet vilkår til anvendelse af ammoniakreducerende teknikker efter en vurdering af anvendelse af bedste anvendelige teknik (BAT).

70,62 ha af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning, heraf ligger delarealer i oplandet til Stubbergård Sø og Skalle Sø, begge beliggende i Natura 2000-område. 3,11 ha er beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, disse arealer ligger i nitratklasse 1 og øvrige er nitratklasse 0, i alt svarende til reduceret harmonitryk på 99,37 % af de generelle regler. Udbringningsarealerne ligger udenfor fosforklasser jf. husdyrlovens beskyttelsesniveau. En del af arealerne ligger på drænedede lavbundsområder i oplandet til Stubbergård Sø, som er overbelastet med fosfor. Disse arealer drives med fosforbalance, og der er stillet vilkår til sikring heraf.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 75 DE, men under 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 3.800 minktæver (årstæver), svarende til 111,76 DE, ammekvægproduktion svarende til 21,40 DE og 2 heste (årstyr) 500–700 kg svarende til 0,87 DE. Ammekvægproduktionen består af 16 ammekøer, 4 småkalve (årstyr) (0-6 mdr.), 6 kvier / stude (6-15 mdr.), 7 kvier / stude (6 mdr.–27 mdr.), 8 tyrekalve (0-6 mdr.), 8 ungtyre (6 mdr.–slagtning 440 kg). I alt godkendes således produktion på 134,03 DE jf. ovenstående fordeling på husdyrbruget matr. nr. 84 e m.fl., Sønderhede, Sevel, beliggende Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup samt drift af 73,73 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget, supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Kirsten Bruun Pedersen
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jf. bilag 14), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal minkhaller og stald rengøres, gyllebeholdere og gyllekanaler/kummer m.v. tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

6. Der skal etableres og stedse vedligeholdes skærmende beplantning omkring minkfarmen og omkring gyllebeholdere, jf. bilag 2. Beplantningsbæltet skal bestå af et minimum tre-rækket læhegn af hjemmehørende løvfældende træer og buske og være plantet senest 1 år efter meddelelse af godkendelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

7. Husdyrbruget har pr. planår (01/08-31/07) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Minktæver	3.800	111,76
Ammekøer uden opdræt (årsdyr, over 600 kg)	16	11,43
Årsopdræt småkalve, tung race (0-6 mdr.)	4	1,08
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-15 mdr.)	6	2,39
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-28 mdr.)	7	3,56
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	8	0,94
Ungtyre, tung race (6 mdr. – slagting 440 kg)	8	2,00
Heste (voksne årsdyr, 500-700 kg)	2	0,87
I alt		134,03

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i vilkår 8. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

8. Stalde og minkhaller skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
Minkfarm				
Eksisterende haller	Minktæver	2.300	67,65	Åbne haller, proteinindhold på max. 32 % af OE, gødningsrende over 32 cm, halm ad libitum, daglig tømning
Forlængelse af eksisterende haller		50	1,47	
Ny 4-rækket hal		210	6,18	Åbne haller, proteinindhold på max. 32 % af OE, gødningsrende over 36,5 cm, halm ad libitum, daglig tømning
4 nye 4-rækkede haller		1.240	36,47	
Kvæg og heste				
Eksisterende ko-stald	Ammekøer uden opdræt (årsdyr, over 600 kg)	16	11,43	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt småkalve, tung race (0-6 mdr.)	4	1,08	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-15 mdr.)	6	2,39	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-28 mdr.)	7	3,56	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	8	0,94	Dybstrøelse hele arealet

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
	Ungtyre, tung race (6 mdr.-slagtning 440 kg)	8	2,00	Dybstrøelse hele arealet
	Heste (voksne årsdyr, 500-700 kg)	2	0,87	Dybstrøelse hele arealet

9. Gyllerender skal, når de er i brug, tømmes dagligt.
10. Alle afvigelser i forhold til vilkår 9 skal noteres i driftsjournalen jf. bilag 14.
11. Minkene skal have adgang til halm ad libitum. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.
12. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Rengøring af staldanlæg

13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene minkhaller og fodringsanlæg.
14. Fodervogne og foderrekvisitter skal omhyggeligt rengøres hver dag efter brug. Rengøringen skal foretages på en plads, hvor spildevandet opsamles, og hvor der ikke er risiko for, at spildevandet kan give anledning til punktkildeforurening.

Foder

15. I uge 30-47 skal der anvendes foder til hvalpene med et proteinindhold på maksimalt 32 % af OE (omsættelig energi). Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår. Dokumentation for dette skal vedlægges driftsjournalen. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere dette råproteinindhold for de seneste 5 år.

Døde dyr

16. Ved øget dødelighed i besætningen, samt efter pelsning af mink, skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

17. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
18. Gyllebeholdere skal minimum én gang om året - eksempelvis i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 14.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

19. Husdyrbrugets gyllebeholder II på 1.240 m³ skal overdækkes med fast overdækning med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
20. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.
21. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.
22. Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 20 noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.

Påfyldning af gyllevogne, håndtering og udkørsel af afgasset biomasse

23. Håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af afgasset biomasse skal foregå på hverdage indenfor almindelig arbejdstid kl. 07.00-18.00.
24. Beboerne på Svendshøjvej 1, 2 og 5 skal underrettes ved brev før omrøring af gyllebeholderen og udkørsel af afgasset biomasse.
25. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
26. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne og lignende kan der stilles krav om, at påfyldning og lignende skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

27. Oprensningsmateriale / fast husdyrgødning, der opsamles fra minkhallerne skal opbevares enten i gyllebeholder eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.
28. Al dybstrøelse (100 %) fra kvægproduktion og fra heste skal køres fra stald og direkte ud på mark og nedpløjes.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

29. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

30. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplag m.v., der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

31. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel. Af hensyn til omboende må den daglige transport kun finde sted i tidsrummet mellem kl. 07.00 og 18.00. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå udenfor dette tidsrum.
32. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

33. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

34. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.
35. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 33 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

36. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro Kommune.

Spildevand

37. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.
38. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Skadedyr

39. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

40. Der skal foreligge en ny beredskabsplan inden udgangen af 2012. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit med en udførlig beskrivelse af afhjælpende foranstaltninger ved eventuelt udslip af afgasset biomasse i forhold til at forhindre at biomassen løber til dræn og herfra videre til vandmiljøet. Den opdaterede beredskabsplan skal accepteres af Holstebro Kommune.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

41. Husdyrbruget skal minimum én gang om året føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof samt andre relevante ressourcer.
42. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre re-
nere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller bespa-
relser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende
områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde, minkhaller og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerede tiltag.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

43. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 8.
44. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning/afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 103,66 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 12, og således at der på husdyrbrugets udbringningsarealer ikke udbringes mere end 1,41 DE/ha.
45. Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af minkgylle produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 111,76 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 12.

Sædskifte

46. Der skal etableres efterafgrøder på udbringningsarealerne svarende til 4,0 procent-point over det til enhver tid gældende lovpligtige krav fra NaturErhvervstyrelsen.

Udbringning af husdyrgødning

47. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER**Fosfor**

48. Udbringningsarealerne mark 5-0, 7-0, 8-0 og 8-1 skal dyrkes med fosforbalance, hvis der ikke er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i jorden, jf. vilkår 49. Fosforbalance skal dokumenteres, eksempelvis ved gødningsregnskab, gødnings- og markplaner, og der skal føres journal over tilførsel af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning og fraførsel af afgrøder (se driftsjournal bilag 14). Fosforbalancen skal udarbejdes af husdyrbruget og skal opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter NaturErhvervstyrelsens retningsgivende normer for fosfor for de respektive år. Vilkåret gælder enhver planperiode efter 1. august 2013.
49. Hvis markerne nævnt i vilkår 48 ikke dyrkes med fosforbalance, skal der være dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet på de pågældende marker. For lavbundsjord gælder, at der er ledig fosforbindingskapacitet, når forholdet mellem bikarbonatdithionite ekstraherbart jern og fosfor er større end 20. For ikke-lavbundsjord er der ledig fosforbindingskapacitet, når det gennemsnitlige fosfortal for marken er mindre end 4. Fosfortal / analyser må maksimalt være 5 år gamle. Jordprøver til analyse for fosfortal skal udtages for hver 5 hektar markareal. Fosfortallene skal fremgå af markplan (kortbilag over marker) og anføres for hvert delareal. Kortbilag over markplan, med analyser for fosfortal, skal indsendes som dokumentation til Holstebro Kommune, når analyserne foreligger.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

50. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
51. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

52. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

53. Såfremt der konstateres en bestand af padden (stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse), omfattet af habitatbekendtgørelsen bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring vandhuller på udbringningsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige inden den 11-04-2012 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 14-03-2012.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til tek-nik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Jørgen Østergård Jensen, Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup (ansøger)

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Heden og Fjorden, att.: Karen V. Thomasen, Nupark 47, 7500 Holstebro (ansøgers konsulent). E-post: kvt@hflc.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – v/ Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland). E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Majbrit Juul og Lars Eriksen, Svendshøjvej 1, 7830 Vinderup (nabo)
- Tage Brødbæk Jespersen, Svendshøjvej 2, 7830 Vinderup (nabo)
- Jacob Østergård Jensen, Svendshøjvej 5, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter af udbringningsareal)
- Pedro Gunnar Mortensen, Svendshedevej 7, 7830 Vinderup (nabo, ejer af Svendshøjvej 1 A)
- Kurt Strandby, Nr. Sahlvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mette Louise og Tommy Rasch, Hedegårdvej 7, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hans Jørgen Risager, Hedegårdvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Tage Brødbæk Jespersen, Svendshøjvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Ejner Agger, Stokholmvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter)

I perioden 17. februar til 12. marts 2012 har forslag til afgørelse været sendt i 3 ugers nabohøring hos nedenstående:

- Majbrit Juul og Lars Eriksen, Svendshøjvej 1, 7830 Vinderup (nabo)
- Tage Brødbæk Jespersen, Svendshøjvej 2, 7830 Vinderup (nabo)
- Jacob Østergård Jensen, Svendshøjvej 5, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter)
- Pedro Gunnar Mortensen, Svendshedevej 7, 7830 Vinderup (nabo, ejer af Svendshøjvej 1 A)
- Kurt Strandby, Nr. Sahlvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mette Louise og Tommy Rasch, Hedegårdvej 7, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hans Jørgen Risager, Hedegårdvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Tage Brødbæk Jespersen, Svendshøjvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Ejner Agger, Stokholmvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter).

I 3 ugers nabohøringen er der ikke indkommet bemærkninger.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup, samt de udbringningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12 2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år – det vil sige i 2020.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 14-03-2012. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning, herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 11, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet i henhold til ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget på Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup drives af Pelsdyravler Jørgen Østergaard Jensen A/S under CVR. 33506503, som også ejer ejendommen Svendshøjvej 3.

Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Jørgen Østergård Jensen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at in-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

formere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 3,2 kilometer syd for byzonen til Sevel og cirka 11,6 kilometer sydøst for sommerhusområdet ved Handbjerg Strand. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1, og de respektive afstandsforhold af skema 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er beliggende i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Afstandsforhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo – krav 50 meter / 100 m fra haller og 50 m fra gødningsopbevaringsanlæg jf. pelsdyrbekendtgørelsen - nye minkhaller til Svendshøjvej 5 - nye minkhaller til Svendshøjvej 1 - ny fortank	Ca. 105 m 126 m > 200 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Sevel) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter / krav 200 m jf. pelsdyrbekendtgørelsen (haller og gødningsopbevaringsanlæg)	Ca. 3.200 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Boligbebyggelse ved Skråvej, Herrup) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter / krav 200 m jf. pelsdyrbekendtgørelsen	Ca. 2.300 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter (Djeld)	Ca. 1.900 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder	Afstand
Højmose	8 km
Lobeliesø	10 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	8 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	3,6 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,7 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,0 km
Ammoniakkfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	10 km
*) Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra nyanlæg	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) (egen boring sløjfet) - nye minkhaller - ny fortank	> 25 m > 100 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	> 2 km
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - nye minkhaller - ny fortank	> 100 m > 100 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - nye minkhaller - ny fortank	Ca. 160 m 18 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m)	> 2,5 km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - nye minkhaller - ny fortank/gyllebeholder	Ca. 70 m Ca. 100 m
Naboskel (krav 5 m) - nye minkhaller (ny 4-rk. hal, erstatter eksisterende hal) - nye minkhaller (fire nye 4-rk. hal) - ny fortank	Ca. 10 m Ca. 60 m 37 m

Ejendommen er beliggende i et område udenfor skovbyggelinie.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer m.v. fremgår af bilag 1.

Samlet vurdering

Det vurderes, at projektet, inklusive nye minkhaller og fortank til gyllebeholdere, opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse om pelsdyrfarme:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv m.v.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 hektar, overdrev større end 10 hektar, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.
- (PB): § 2 lokalisering af pelsdyrfarme.
- (PB): § 3 Afstandskrav fra minkhaller og anlæg til opbevaring af minkgødning til nabobeboelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Minkfarmens anlæg er beliggende i et område udpeget til kulturmiljøområde (Oldtidsvejen) og landskabeligt interesseområde. Relevante udpegninger vedrørende landskabelige og kulturhistoriske interesseområder fremgår af bilag 4. Efterfølgende har Kulturarvsstyrelsen udpeget kulturmiljøområdet som et kulturarvsareal.

Oldtidsvejen er den lange række af gravhøje, der ligger langs isens hovedopholdslinie under sidste istid fra Trans ved Vesterhavet ind over Kilen ved Struer over Holstebro, Borbjerg, Sevel til Trandum ved Karup Å og så videre ind i tidligere Viborg Amt.

Oprindeligt har der ligget mindst 1.500 gravhøje på denne række, som formentlig har markeret et vejforløb. Gravhøjene kan dateres fra slutningen af stenalderen til begyndelsen af jernalderen, med overvægt i slutningen af stenalderen. Højrækken udgør et samlet kulturmiljø - et vejforløb. Det er det, der adskiller højene fra andre højgrupper, og det der gør strækningen enestående og værd at bevare og formidle. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdslinie gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. På det sidste korte stræk er der herefter flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over cirka 77 kilometer. Der er cirka 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret cirka 1.070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt cirka 1.500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Indenfor områder udpeget som særligt værdifulde kulturmiljøer skal inddragelse af areal til formål, der kan forringe de bærende kulturhistoriske værdier, så vidt muligt undgås. Nye anlæg og bebyggelse skal tilstræbes udformet og placeret således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier. I landskabet bør der inden igangsættelse af byggeri, anlægsarbejder og andre ændringer foretages en konkret vurdering af, om indgrebet er i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

I landskabelige interesseområder skal der jf. kommuneplanen 2009-2021 i særlig grad tages hensyn til landskabelige værdier. Holstebro Kommune vil arbejde for, at landskabets karakteristika ikke ødelægges unødvendigt, og så vidt det er muligt, at styrke landskabets karakter. Det kan gøres ved at vurdere projekters indflydelse på landskabets værdier.

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land cirka 4 kilometer syd for Sevel og cirka 2,7 kilometer nordvest for Herrup, som er de nærmeste landsbyer i området.

Området er et typisk landbrugsområde uden de store terrænformer. De eksisterende minkhaller er godt camouflerede af de kraftige beplantninger, der er etableret omkring farmen jf. deklaration tinglyst 15. oktober 1985 i forbindelse med opførelsen af minkfarmen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Jf. bekendtgørelse om pelsdyrfarme m.v. gælder krav om etablering og stedse vedligehold af læhegn bestående af mindst 3 rækker træer omkring hele farmen.

Jf. deklaration tinglyst 15. oktober 1985 i forbindelse med etablering af minkfarmen, er der endvidere krav om slørende beplantning omkring minkfarmen.

Dette krav er videreført i Ringkjøbing Amts tilladelse af 30. august 2001 jf. Planloven til udvidelse inklusive etablering af gyllebeholder i 2001. Denne beplantning er ikke etableret. Kravet er ikke præciseret i forbindelse med anmeldelse af gyllebeholder i 1994.

Med baggrund i farmens placering i område udpeget som kulturarvsområde og landskabeligt interesseområde samt ovennævnte hensigt i dels generelle regler og deklarationen stilles vilkår til etablering af slørende beplantning omkring gyllebeholdere. Ansøger har indsendt beplantningsplan jf. bilag 2.

Holstebro Kommune vurderer, at de generelle regler om slørende beplantning om farmen i øvrigt er tilstrækkelige. Nybygningen mod sydvest sammen med de øvrige driftsbygninger og den nye hal vest for farmen vurderes på denne baggrund ikke at forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, når der samtidig etableres skærmende beplantning jf. generelle krav omkring den nye hal mod nordvest som supplement til de eksisterende læhegn/beplantninger.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg efter udvidelsen vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Holstebro Kommune har ikke kendskab til øvrige beskyttelseslinier, fredninger, kirkezoner eller kulturhistoriske områder i nærheden af husdyrbruget, som er til hinder for det ansøgte.

Det sikres ved vilkår, at der etableres slørende beplantning bestående af et minimum tre-rækket læhegn af hjemmehørende løvfældende træer og buske. Den slørende beplantning skal etableres nord, vest og syd for de nye minkhaller samt omkring gyllebeholdere, som markeret på bilag 2. Den slørende beplantning skal til enhver tid vedligeholdes.

Vurdering i forhold til arealer

En del marker er beliggende i samme kulturhistoriske område som anlægget. Ligeledes er en del marker beliggende i område med landskabelig interesse.

Beskyttede fortidsminder

Markerne 6-0, 7-0 og 7-1 ligger inden for beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje, jf. bilag 4. Selve gravhøjene er beliggende uden for de respektive udbringningsarealer. Gravhøjene er, jf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 meter beskyttelseszone, målt fra gravhøjens fod, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødeskes eller tilplantes. Der stilles ikke skærpede vilkår. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger

Vest for mark 21-0 og vest for mark 30-0 ligger beskyttede diger, jf. bilag 4. Ved sten- og jorddiger og lignende forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved overdragelse eller ved ophør af husdyrbrugets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres inden for 14 dage.

Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit og minkhaller skal tømmes for husdyrgødning og oprensningsmateriale, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning
- Alle olietanke skal tømmes
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

Der stilles vilkår til sikring af, at der ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø. Der stilles desuden vilkår om, at Holstebro Kommune kan kræve bygningsmassen fjernet, hvis produktionen ophører og bygningerne ikke anvendes til landbrugsformål. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med en produktionsstørrelse som opstillet i skema 2 og i de staldsystemer, der er angivet nedenfor i skema 3.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Minktæver	2.510	73,82	3.800	111,76
Ammekøer uden opdræt (årsdyr, over 600 kg)	15	10,71	16	11,43
Årsopdræt småkalve, tung race (0-6 mdr.)	4	1,08	4	1,08
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-15 mdr.)	4	1,60	6	2,39
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-28 mdr.)	4	2,03	7	3,56
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	7	0,82	8	0,94
Ungtyre, tung race (6 mdr. – slagtning 440 kg)	7	1,75	8	2,00
Heste (voksne årsdyr, 500-700 kg)	0	0	2	0,87
I alt		91,81		134,03

Produktionsniveau

Minkproduktion foregår som batchproduktion med en årlig cyklus med start i december og afslutning med pelsning. Produktionsniveauet for kvægproduktionen ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger på grund af sygdom og lignende kan ske og accepteres for så vidt angår kvægproduktionen.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem er oplyst. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Staldnavne er jf. bilag 2 og de anvendte betegnelser i husdyrgodkendelse.dk.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægt-korrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	Antal	DE	
Mink						
Eksisterende haller	minktæver	2.510	73,82	2.300	67,65	Åbne haller, bure, max. 32 % proteinindhold, gødningsrende over 28 cm, halm ad libitum, daglig tømning*
Forlængelse af eksisterende haller		0	0	50	1,47	
Ny 4-rækket hal		0	0	210	6,18	Åbne haller, bure, max. 32 % proteinindhold, gødningsrende over 36,5 cm, halm ad libitum, daglig tømning*
4 nye 4-rækkede haller		0	0	1.240	36,47	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægt-korrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	Antal	DE	
Kvæg og heste						
Eksisterende kostald	Ammekøer uden opdræt (årsdyr, over 600 kg)	15	10,71	16	11,43	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt småkalve, tung race (0-6 mdr.)	4	1,08	4	1,08	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-15 mdr.)	4	1,60	6	2,39	Dybstrøelse hele arealet
	Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-28 mdr.)	4	2,03	7	3,56	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	7	0,82	8	0,94	Dybstrøelse hele arealet
	Ungtyre, tung race (6 mdr. – slagtning 440 kg)	7	1,75	8	2,00	Dybstrøelse hele arealet
	Heste (voksne årsdyr, 500-700 kg)	0	0	2	0,87	Dybstrøelse hele arealet
			91,81		134,03	

* Daglig tømning, se BAT-vurdering nedenfor.

I forbindelse med udvidelsen nedtages en 2-rækket åben hal, to eksisterende 2-rækkede åbne minkhaller forlænges, og der opføres 5 nye 4-rækkede åbne minkhaller, jf. bilag 2. Kvægstalden ændres ikke.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter, som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel at mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau. Det betyder konkret, at en teknologi skal være omkostningseffektiv (må maksimalt koste 100 kr./kg N) og proportional (må maksimalt koste 1-2 % af de samlede produktionsomkostninger).

Miljøstyrelsen har på godkendelsestidspunktet ikke udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår inklusive emissiongrænseværdier for minkproduktioner. Ligeledes findes ikke Teknologiblade for staldtype og gødningshåndtering på minkfarme, og Kommunen skal derfor i hver enkelt sag foretage en konkret vurdering af, hvorvidt den ansøgte staldkonstruktion, gyllerendebredde og udmugningshyppighed vurderes at være BAT. Det samme gør sig gældende for ammekvægproduktionen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at minkhaller ved nyetablering bør etableres med gyllerender med en bredde $\geq 36,5$ cm og daglig automatisk udmugning.

Holstebro Kommunes BAT-niveau for Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup:

Holstebro Kommunes BAT-niveau for den pågældende minkproduktion, er svarende til ammoniakfordampningen fra et staldsystem ved:

- 36,5 cm gyllerender, daglig udmugning, proteinindhold 32 % af omsættelig energi (OE), halm ad libitum, svarende til 1,29 kg N/årstæve, for alle tæver både i eksisterende produktion og i udvidelsen. Ammoniaktabet svarer til staldsystem Mi05 i flexmodellen.

Dette niveau går videre end det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak, da BAT ses som en branchenorm, som er uafhængig af det i husdyrloven fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniak.

For ammekvægproduktionen er staldsystemet 'dybstrøelse hele arealet' anvendt jf. referencestaldsystemet i www.husdyrgodkendelse.dk, hvilket i det konkrete tilfælde er identisk med det ansøgte staldsystem.

BAT-niveauet er fundet på baggrund af ovenstående, og svarer til en ammoniakemission fra anlægget på max. 5.080 kg N/år. Ansøger har efterfølgende haft mulighed for at opnå dette BAT-niveau ved brug af andre teknikker. Supplerende har ansøger argumenteret og fremsendt beregninger i forhold til proportionalitet mellem investering og miljøgevinst ved forskellige ammoniakreducerende teknikker.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i eksisterende minkhaller

For mink findes der ingen BAT-blade, og dermed intet BAT staldsystem.

Rendebredde

I eksisterende minkhaller er allerede etableret 32 cm brede gyllerender. Gyllerenderne svarer således til standarden og kravet i henhold til "Pelsdyrvejledningen fra 2004".

Tømningshyppighed

I eksisterende og i forlængelse af eksisterende minkhaller med 32 cm render udmuges automatisk dagligt.

I nye haller med 36,5 cm render udmuges ligeledes automatisk dagligt, idet de nye gyllerender i nyanlæg sammenkobles med det eksisterende automatiske udmugningssystem.

Halmtilførsel

Der tildeles halm ad libitum.

Reduceret råproteinindhold i minkfoder

Projektet omfatter ikke reduktion af mængden af protein af OE (omsættelig energi). Foderet leveres fra Holstebro Minkfodercentral. Landmanden har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøger angiver endvidere, at det eksisterende anlæg overholder husdyrbekendtgørelsens og Pelsdyrbekendtgørelsens minimumskrav til indretning af haller, opbevaring af gødning mv.

Fravalg

I det nedenstående er der redegjort for ansøgers fravalg af virkemidler i de eksisterende minkhaller med udgangspunkt i vurdering af økonomisk proportionalitet mellem investeringen til et NH₃-emissionsreducerende tiltag, og den deraf følgende reducerede NH₃-emission jf. ansøgers oplysninger og tilsvarende dokumentation ved beregninger i husdyrgodkendelse.dk.

Udskiftning af eksisterende gyllerender 32 cm

Ved udskiftning af eksisterende render på 32 cm til 36,5 cm reduceres ammoniakfordampningen med 268 kg N/år. Med en generel grænse for proportionalitetsomkostninger til N-emissionsreduktion på 100 kr. pr. kg N, svarer det til, at udskiftningen af de eksisterende render maksimalt må andrage en årlig omkostning på 26.800 kr. Udskiftningen af render vil være på ca. 665.000 kr., hvilket med 20 års afskrivning og 5 % bankrente betyder en årlig omkostning på 53.400 kr. Det svarer til en omkostning på 200 kr. pr. kg reduceret N, hvilket er langt over grænsen på ca. 100 kr. pr. kg reduceret N.

Reduceret råproteinindhold i minkfoder

Ansøger finder ikke, at det er relevant at stille BAT-krav til proteinniveauet hos mink, idet minkavlere ikke har nogen indflydelse på proteinniveauet fra foderfirmaerne. Der er således ikke udført beregninger på dette.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i nye minkhaller

Rendebredde

De nye minkhaller etableres med 36,5 cm brede gyllerender. Gyllerenderne er således 4,5 cm bredere end standarden og kravet i henhold til "Pelsdyrvejledningen fra 2004". Forlængelsen af 2 haller etableres med 32 cm gyllerender af hensyn til integration med eksisterende automatisk udmugningsanlæg i de eksisterende afsnit.

Tømningshyppighed

I haller med 36,5 cm render muges ud dagligt og i haller med 32 cm render (forlængede haller) udmuges ligeledes dagligt.

Halmtilførsel

Der tildeles halm ad libitum.

Reduceret råproteinindhold i minkfoder

Projektet omfatter ikke reduktion af mængden af protein af OE (omsættelig energi).

Fravalg af BAT-teknologi

I det nedenstående er der redegjort for ansøgers fravalg af virkemidler i de nye minkhaller med udgangspunkt i vurdering af økonomisk proportionalitet mellem investeringen til et NH₃-emissionsreducerende tiltag, og den deraf følgende reducerede NH₃-emission.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Reduceret råproteinindhold i minkfoder

Projektet omfatter ikke reduktion af mængden af protein af OE (omsættelig energi).

Fravalg generelt på hele minkfarmen

Halm ad libitum + 0,2 kg halm

Ifølge Bilag 5 til 'Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug', reduceres N-tabet med 0,05 kg/år pr. årstæve ved at tildele 0,2 kg halm pr. uge ud over halm ad libitum. Dette svarer til 190 kg N/år.

0,2 kg halm ekstra pr. uge svarer til 10,4 kg halm pr. år pr. årstæve. Med 3.800 tæver giver det en ekstra omkostning på 39.520 kg halm, svarende til ca. $1,7 \times 39.520 / 1.000 = 67,2 \text{ m}^3$ halm. Ekstra lageromkostninger i gyllebeholder er $13 \text{ kr./m}^3 \times 67,2 \text{ m}^3 = 873 \text{ kr.}$ Udkørsel fra farm vurderes til 61 timer á 175 kr./time = 10.640 kr. (650 kg/time). Prisen for halm er ca. 45 øre/kg – i alt $0,45 \times 39.520 \text{ kg} = 17.800 \text{ kr.}$ Total omkostning er 28.440 kr.. Der er ikke vurderet omkostninger til lagerplads og udlægning på redekasser. I alt svarer det til 150 kr./kg reduceret N, og det er således over de 100 kr./kg reduceret N som er grænsen for omkostningseffektivitet.

Overdækning af gyllebeholder

Ansøger har valgt at overdække den ene gyllebeholder. Hvis der lægges låg på den lille gyllebeholder fås en reduktion af ammoniakfordampningen på 38 kg N/år. Prisen for en overdækning vil være ca. 150.000 kr. Med 15 års afskrivning og 5 % bankrente vil det give en årlig omkostning på ca. 14.500 kr. Dette svarer til en udgift på ca. 380 kr. pr. kg reduceret N og er dermed langt over proportionalitetsgrænsen.

I ansøgningen er det oplyst, at ammoniakemissionen overholder det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 %, der politisk er vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk, idet ansøgningen er indsendt i 2010.

Holstebro Kommunes vurdering af ansøgers redegørelse for BAT inklusive fravalgte teknikker

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at ammoniakfordampning fra stalde og lagre skal begrænses mest muligt, og at kvælstof så vidt muligt skal udnyttes som gødning på marken, jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN-00-00053 af 20/10 2008.

Der findes ikke Teknologiblade eller vejledende emissionsgrænseværdier for stalddtype og gødningshåndtering på minkfarme. Det er imidlertid Holstebro Kommunes opfattelse, at der indenfor minkproduktion findes stalssystemer, som kan betragtes som BAT. At der endnu ikke er udarbejdet et officielt Teknologiblade eller vejledende emissionsgrænseværdier betyder, at der skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt den ansøgte rendebredde, udmugningshyppighed og halmtilførsel er bedste tilgængelige stalddteknik (BAT).

Holstebro Kommune har fastsat et BAT-niveau for emissionen fra minkfarmen på 5.080 kg N pr. år med tiltagene 36,5 cm gyllerender, daglig tømning, proteinindhold på maksimalt 32 % af omsættelig energi (OE) i foder, halm ad libitum samt overdækning af gyllebeholder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Automatisk udmugning:

Jf. oplyst i ansøgningen findes der i nudrift automatisk udmugning i den eksisterende del af minkfarmen, og der etableres ligeledes automatisk udmugning i den nye del af minkfarmen.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at automatisk udmugning er BAT. Når dette er installeret, er det Holstebro Kommunes vurdering at daglig udmugning er BAT. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til husdyrloven, opnås en årlig besparelse på 0,15 kg N/årstæve ved 2 gange ugentlig udmugning, og 0,3 kg N/årstæve ved daglig udmugning, set i forhold til minimumskravet på én ugentlig udmugning. I nye halafsnit vil en ændring fra udmugning 2 gange dagligt til udmugning dagligt betyde en samlet ammoniakemission, der er 221 kg N/år lavere, jf. en scenarieberegning i ansøgningssystemet.

Protein

Jf. ansøgers oplysninger har ansøger ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. Foderet leveres fra Holstebro Minkfodercentral, hvor analyser jf. danskpelsdyrfoder.dk viser et gennemsnitligt proteinindhold i uge 30-47 i 2010 på 31,6 % af OE. I ugerne 30-43 i 2011 ses et indhold på 30,5 %. Analysen af foder fra Holstebro Minkfodercentral fremgår af bilag 15. Analysen er fra 2010, i overensstemmelse med at ansøgningen er indsendt i 2010.

Ved et proteinindhold på 32 % af OE (uge 30-47) opnås en reduktion af N-tabet på 0,03 kg N/årstæve, svarende til 114 kg N/år.

Reelt er der således en effekt af lavere proteinindhold i uge 30-47 (hvalpenes levealder). I branchen arbejdes der på at sænke indholdet af protein i foderet. Idet analysen fra Holstebro Minkfodercentral viser, at proteinindholdet i foderet er under 32 % af OE i uge 30-47, som et gennemsnit, stilles vilkår til reduceret indhold af protein på maksimalt 32 % af OE i uge 30-47.

Halmtildeling

Det er lovkrav at der skal tildeles halm ad libitum. Der skal altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå redekasserne (halm ad libitum), idet halmen opsamler næringsstoffer i den urin, der afsættes uden for gødningsrenderne. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen. Der stilles vilkår hertil.

Overdækning af gyllebeholder I

En scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk viser, at effekten af etablering er 80 kg N/år, hvor ansøgningens oplysninger anfører 38 kg N/år. Ved en effekt på 80 kg N/år opnået, kan der med øvrige identiske forudsætninger beregnes en årlig udgift på kr. 181 pr. kg reduceret N/år og dermed væsentligt over kr. 100 pr. kg reduceret N/år, som er omkostningseffektivt.

Kvægproduktion

Ammekvæg (ammekøer med opdræt) er udegående 8 måneder om året, og altid i sommerhalvåret, på arealer inden for udbringningsarealerne. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 294 af 31/3 2009, bilag 3 'Beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosforoverskud og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nitrat', at for kødkvæg, får og geder, som i hovedparten af tiden er udbundet, stilles der ikke krav til reduktion af ammoniakkravet overhovedet, også jvf. bilag 5 side 42-43 i Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der er aktuelt ingen teknologiblade for ammekvæg opstaldet i staldsystem med dybstrøelse. Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype – dybstrøelse hele arealet – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten og strøelsen altid er tør i overfladen, hvorved ammoniakemissionen er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Samlet vurdering

Ud fra ovenstående beregninger af omkostninger forbundet med reduceret kg kvælstof, har Holstebro Kommune vurderet, at der er proportionalitet og omkostningseffektivitet ved følgende tiltag:

- 32 cm gyllerender i eksisterende minkhaller og i forlængelsen af to haller (af hensyn til integration med eksisterende automatisk udmugningsanlæg i de eksisterende afsnit).
- 36,5 cm gyllerender i nye 4-rækkede åbne minkhaller.
- Daglig automatisk udmugning i både eksisterende og i nye minkhaller.
- Proteinindhold i minkfoderet på maksimalt 32 % af OE (omsættelig energi) i uge 30-47.
- Tildeling af halm ad libitum til mink.
- Direkte udbringning og nedfældning af al heste- og kvægdybstrøelse (65 % direkte udbringning svarer til standard for produktionsmetoden).
- Fast overdækning af gyllebeholder på 1.240 m³.

Med disse tiltag er emissionen fra minkfarm og ammekvægproduktionen, inklusiv emissionen fra lager, beregnet til 5.192 kg N/år. Ovenstående tiltag sikres ved vilkår.

Der er således en merudledning på 112 kg N/år fra husdyrbruget i forhold til det fastsatte BAT-niveau.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ansøgningens oplysninger og proportionalitetsberegninger for øvrige fravalgte teknikker, at husdyrbruget og driften af denne lever op til kommunens niveau for BAT med ovenstående tiltag og vilkår.

Det er Holstebro Kommunes samlede vurdering, at ansøger har redegjort for BAT-mulighederne i det konkrete anlæg, herunder bredden af gyllerender. Hertil kommer, at Holstebro Kommune sikrer ved vilkår, at der foretages daglig udmugning på hele farmen. For heste og ammekvæg opstaldet i eksisterende kostald skal det sikres, at dybstrøelsesmåtten vedligeholdes så overfladen er tør. Der stilles vilkår til dette ammoniakreducerende tiltag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven, pelsdyrbekendtgørelsen og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpede vilkår for halindretning og drift ud over det ovenfor nævnte, herunder rendebredder og ekstra halm-tildeling.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle minkhaller og stald. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for omboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende minkhaller og stald.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes i henhold til principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Det fremgår af ansøgningen, at rengøring af bure og haller foretages én gang årligt og således, at der anvendes ca. 25-50 m³ vand. Med et samlet hal-areal på ca. 9.050 m², svarer denne vandmængde til ca. 2,8 – 5,5 l/m², hvilket er væsentligt mindre end 20 l/m², der ifølge pelsdyrvejledningen må nedsive. Vask af foderrekvisitter udføres på befæstet areal ved fodersiloerne (se bilag 3). Vaskevandet føres via gyllesystemet til fortanken (jf. bilag 3). Minkfarmen (haller, bure og redekasser) samt hvalpenet rengøres med vand mindst én gang årligt, jf. reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen.

Brugt strøhalm fra farmen føres til gyllebeholder, hvor det er medvirkende til at et velfungerende flydelag til stadighed opretholdes. Med hensyn til opbevaringskapacitet er det en del af standardnormen for husdyrgødningsproduktion fra mink, at halmen medregnes i den producerede gyllemængde.

Erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde har en gunstig indflydelse på ammoniaktab, staldlugtemission, støv- og fluegener. En god staldhygiejne indebærer blandt andet, at der ikke ligger gamle foderrester på fodergange og lignende eller gødning udenfor gødearealet. Det stilles vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

En god staldhygiejne opretholdes desuden ved at følge pelsdyrbekendtgørelsens krav, jf. vejledning om pelsdyrfarme, omkring udmugning og fluebekæmpelse. Bemærk endvidere pelsdyrbekendtgørelsens krav om, at fodervogne m.v. skal rengøres omhyggeligt efter brug. Idet pelsdyrbekendtgørelsen ikke vejleder yderligere omkring denne omhyggelige

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

rengøring, stilles der vilkår omkring dette forhold for at sikre, at foderrekvisitterne rengøres dagligt og ikke medfører risiko for punktkildeforurening eller forøget lugtemission.

Foder

Foder til minkfarmen leveres fra Holstebro Minkfodercentral. Ansøger har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning.

- Fasefodring. Ved fasefodring anvendes forskellige foderblandinger for bedre at ramme dyrenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. På denne måde øges fodringseffektiviteten og næringsstofmængden i gødningen nedsættes.
- God opbevaring af foder i fodersilo, så foderspild minimeres.

Proteinindholdet reduceres til 32 % af omsættelig energi (OE) i uge 30-47 (hvalpenes levealder), hvor basis er anført til 33 %. I vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen er det anført, at for hvert procentpoint, der reduceres i mængden af protein af OE i uge 30-47 kan N-tabet reduceres med 0,03 kg N pr. årstæve. Dette svarer til en N-reduktion på $(1 \times 0,03 \text{ kg N/årstæve} \times 3.800 \text{ årstæver})$ 114 kg N. Sammensætning af foderet i uge 30-47 vurderes at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til ovenstående proteinniveau, jf. afsnittet 'BAT i staldanlæg'.

Minkfoder opbevares i fodersilo på befæstet areal ved bygning E jf. bilag 2.

Wrapballer med ensilage til kvæg opbevares i markstak. Der anvendes ca. 100 stk. pr. år. Kornforbruget er ca. 250 tdr. pr. år til kvæget. Halmforbruget i alt til kvæg og mink er ca. 400 minibigballer á 200 kg.

Diverse støvgener kan være fra snittet halm til minkene, dog kun forekommende helt lokalt omkring hallerne.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Ammekvægbesætningen afgræsser ca. 8-9 mdr. pr. år.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets fodring inklusive opbevaring af minkfoder og ensilage til kvæget lever op til BAT. Herunder på baggrund af, at al ensilage wrappes, hvorved der ikke sker nogen form for afløb.

Fyringsanlæg

Der anvendes elopvarmning i tørrerummet. Der forekommer ikke opvarmning af andre af husdyrbrugets produktionsbygninger.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

I henhold til BBR har Holstebro Kommune registreret to olietanke. Ansøger oplyser, at der kun findes én olietank på ejendommen:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhus (E)			1995	1.800 L, Diesel

Dieseltanken er overjordisk, rummer 1.800 liter og er placeret i maskinhus (E jf. bilag 2), hvor der er fast bund.

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares spildolie i 60 liter tromle i opsamlingsbakke på fast gulv i maskinhus (E jf. bilag 2).

Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i maskinhuset (E) på betongulv uden kloakafløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles eksempelvis ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpede vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra udsæd, rengøringsmidler m.v. Derudover fremkommer der wrapfolie fra ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af skema 4.

Skema 4. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Lade m.m.	Afleveres til genbrugspladsen.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Lade m.m.	Afleveres til genbrugspladsen
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil aflevering.	Afleveres til genbrugspladsen
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Lade m.m.	Afleveres til genbrugspladsen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG-kode 51.00	Glas	Lade m.m.	Afleveres til genbrugspladsen
EAK-kode 02-01-04	Plast	Wrapfolie, ca. 100 kg /år	Afleveres til genbrugspladsen
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Ca. 25 L/år / Tromle på spildbakke	Afleveres til genbrugspladsen

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres i henhold til affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler, og ved afhændelse af affald, skal kvittering gemmes i minimum 5 år.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles eksempelvis ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT blandt andet at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres i henhold til gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes i henhold til ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares i fryser i garage. Fryserne tømmes cirka én gang årligt. Der pelses ikke på Svendshøjvej 3, og kroppe fra pelsningen opbevares således ikke på minkfarmen.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for op-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådsel-ædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maksimalt 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

På pelsdyrfarme kan afhentningen af døde pelsdyr ske periodisk uden for pelsningssæsonen, hvis de døde dyr opbevares på frost. Afhentning af døde pelsdyr i pelsningssæsonen kan ved opbevaring i lukket, overdækket container afvente, indtil containeren er fuld. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet eksempelvis flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpede vilkår.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Der opbevares ikke sprøjtemidler på husdyrbruget. Medicin opbevares i små mængder i køleskab i garage. Kunstgødningen hentes ved DLG og opbevares således ikke på husdyrbruget.

Kemikalieaffald skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at eventuelt spild kan opsamles i eksempelvis en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Maskinstationen forestår sprøjtningen af husdyrbrugets arealer; der sker ikke håndtering og påfyldning af marksprøjte på husdyrbruget.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde til punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er generelt lovkrav om at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra henholdsvis overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3-beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra henholdsvis overfladevande, § 3-beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord m.v.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredjemand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- En beholder er overdækket med fast overdækning
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Gødningen fra minkene håndteres som gylle. Brugt strøhalm fra farmen føres til gyllebeholder, hvor det er medvirkende til at opretholde et til stadighed velfungerende flydelag på den afgassede biomasse. Med hensyn til opbevaringskapacitet, så er det en del af standardnormen for husdyrgødningsproduktion fra mink, at halmen medregnes i den producerede gyllemængde.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 2.161 m³ gylle samt ca. 40 m³ afløb fra vaskeplads ved fodersiloer, svarende til en opsamlet mængde på ca. 2.200 m³.

Al flydende husdyrgødning (svarende til 111,76 DE) leveres til Maabjerg Bioenergy. Gyllen afhentes ca. 2 gange pr. uge. Afgasset biomasse (svarende til 81,40 DE og 9.764 kg N) returneres til opbevaring i gyllebeholdere. Den afgassede biomasse vurderes at svare til ca. 2.000 m³ (ved et N-indhold på 4,9 kg N/ton).

I nedenstående skema 5 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 5. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Sidste 10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I (H)	1994	2001	493
Gyllebeholder II (I) (teltoverdækket)	2002		1.240
Fortank (K)	2012		77
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			1.810

Jf. igangværende byggesagsbehandling er kapacitet af ansøgt fortank 77 m³, mens kapaciteten i husdyrgodkendelse.dk er angivet til 100 m³ - det reelle rumfang anvendes i vurderingen af projektet.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning eller afgasset biomasse svarende til ca. 11 måneders modtagelse. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i, at dyrene på husdyrbruget producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge. I dette projekt afhentes produceret flydende husdyrgødning løbende fra fortanken og den separerede afgassede biomasse fra Maabjerg Bioenergy returneres via lastbil til gyllebeholdere. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at risikoen for overfyldning af gyllebeholdere er minimal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Den flydende husdyrgødning afhentes ca. 2 gange ugentligt fra fortanken på 77 m³. Fortanken modtager ugentligt ca. 43 m³ flydende husdyrgødning inklusiv overfladevand fra befæstede arealer. Holstebro Kommune vurderer, at fortanken har tilstrækkelig kapacitet til at imødegå overløb ved den beskrevne driftspraksis.

Gyllebeholderen fra 2002 er forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderen fra 1994, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

Fast overdækning af gyllebeholder

Den faste overdækning er etableret som en teltoverdækning af kunststof, der udspændes som et telt over beholderen. Gyllebeholderen er forsynet med en høj centermast af metal eller træ. Teltdugen spændes ud imellem masten og beholderens elementer. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe betonen. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side kan der for eksempel monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig sikring mod nedbrydning af betonen, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover stilles der vilkår om, at teltoverdækningen maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres driftsjournal jf. bilag 14 over skader.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er blandt andet følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst én gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Da der benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning og lignende skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker med en på gyllebe-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

holderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes og ikke er under opsyn, eksempelvis ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inklusiv dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

På dette husdyrbrug opbevares al dybstrøelse fra kvæg og heste i staldene indtil udbringning og nedmuldning, det vil sige der anvendes ikke lagre i form af møddingsplads eller markstakke.

Andel af direkte udbragt dybstrøelse er valgt som virkemiddel til nedsættelse af ammoniakfordampningen i ansøgningen, hvorfor der stilles vilkår om, at al dybstrøelsen (100 %) køres direkte ud på marken og nedpløjes.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester, oprensningsmateriale fra pelsdyr mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg eksempelvis ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.206,52 kg N/år, hvilket er en meremission på 981,79 kg N/år i forhold til nudrift. Den reelle samlede ammoniakemission er 5.192 kg N/år jf. afsnit om BAT i staldanlæg.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ammoniakemission jf. ansøgningens beregninger er anvendt i de følgende vurderinger, som dermed er på den sikre side i forhold til den reelle påvirkning af naturområder.

Skema 6. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	3.015,71 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.875,58 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	193,02 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	122,20 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min. 25 % reduktion	5.206,52 kg N / år
Meremission	981,79 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Krav om 25 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er de valgte gødningssystemer ved minkburene samt etablering af fast overdækning på gyllebeholder. Det vurderes på denne baggrund, at husdyrlovens generelle reduktionskrav for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7-naturtyper

Meremissionen i forhold til nudrift er beregnet til 981,79 kg N/år. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1.000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Tør natur påvirkning

Husdyrbruget er beliggende i et område med naturområder og naturtyper inden og uden for internationale naturbeskyttelsesområder, jf. bilag 7. Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 981,79 kg N/år, således at den samlede emission bliver på i alt 5.206,52 kg N/år, jf. skema 6.

De naturarealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsatte i den gældende naturplan (B-målsatte), er naturområder i Natura 2000-området ved Stubbergård Sø, se nedenfor.

Indenfor en afstand af ca. 1.000 m fra ejendommen findes enkelte vandhuller og små moesområder, som er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. På denne baggrund stilles der ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3-områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Natura 2000-områders påvirkning

Husdyrbruget er beliggende vest for Natura 2000-området Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, EF-habitatområde 41.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Nedenstående naturområder er alle beliggende i områder, der er beskyttet af både husdyrlovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3. Tålegrænsen for de forskellige naturtyper i udpegningsgrundlaget, hvis primære påvirkning skyldes atmosfærisk ammoniakdeposition, er medtaget, hvor det af DMU er vurderet vigtigt for naturtypen, at den fastsatte tålegrænse ikke overskrides.

Skema 7. Udpegningsgrundlaget og naturtypernes tålegrænser for tør natur jf. SNS 2005 og KGB. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype	Tålegrænse (Ammoniak)
3160	Brunvandede søer og vandhuller	5-10 kg N/ha
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng	10-25 kg N/ha
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	10-25 kg N/ha
6230*	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	10-20 kg N/ha
7110*	Aktive højmoser	5-10 kg N/ha
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	5-10 kg N/ha
7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand	10-15 kg N/ha
7230	Rigkær	15-25 kg N/ha
9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur bund	10-20 kg N/ha
91E0*	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	10-20 kg N/ha

De nærmeste naturområder, som er kortlagt indenfor habitatområdet og som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, ligger dog næsten 3 kilometer fra ejendommen. Der er primært tale om rigkær og næringsfattige overdrev nær Stubbergård Sø.

Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen i et punkt cirka 2 kilometer øst/nordøst for anlægget i habitatområdet, da dette er det tætteste punkt i forhold til husdyrbrugets anlæg. Beregningen viser, at husdyrbrugets anlæg efter udvidelsen medfører en totalbelastning af området på 0,1 kg N/ha/år efter udvidelsen, og at udvidelsen ikke giver anledning til merbelastning i punktet. Holstebro Kommune vurderer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil kunne påvirke habitatområdet væsentligt negativt, hvorfor udpegningsgrundlaget i relation til tør natur ikke er behandlet yderligere i nedenstående.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Siden 1. januar 2011 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker uanset beliggenhed. Før 1. januar 2011 var kravet gældende for udbringningsarealer beliggende i en afstand under 1.000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen".

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringning af husdyrgødning på arealer, der grænser op til naturområder, som er

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om eksempelvis nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Naturtyper og nedfældningskrav

Ingen af de ansøgte udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som eller grænsende til beskyttede områder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende tættere end 1.000 meter fra naturområder omfattet af husdyrlovens § 7, jf. bilag 13. Der er tale om et overdrev større end 2,5 ha udenfor Natura 2000 samt flere heder / overdrev indenfor Natura 2000. Ingen af udbringningsarealerne grænser direkte til naturområderne, afstanden er større end 100 meter.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovennævnte, at de generelle udbringningsrestriktioner (nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs) er tilstrækkelige til at beskytte naturområderne mod væsentlig påvirkning fra husdyrbrugets udbringning af husdyrgødning.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har blandt andet til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lokalisering (herunder regulering af hensynet til lugtpåvirkning af omgivelserne) af pelsdyrfarme reguleres efter generelle regler i bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme m.v.

Ved ændringer, der medfører forøgede gener for omgivelserne, og ved etablering og udvidelse af pelsdyrhaller skal en række afstandskrav overholdes. Idet farmen er under 10.000 tæver (under 333 DE) er afstandskravet til nabobeboelse 100 meter og til 1) byzone eller sommerhusområde, 2) områder, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til byzone eller sommerhusområde, eller 3) områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende er afstandskravet 200 meter. Ændring, etablering og udvidelse af opbevaringsanlæg til pelsdyrgødning skal ske minimum 50 meter fra nabobeboelse og 100 meter fra byzone og sommerhusområder. Disse afstande er overholdt for de nye minkhaller og opbevaringsanlæg.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mink – afstandskrav ift. pelsdyrbekendtgørelsen

Jf. skema 1 om lokalisering og planmæssige forhold, er pelsdyrbekendtgørelsens afstandskrav overholdt.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer og relationen til pelsdyrbekendtgørelsens afstandskrav fremgår af bilag 1. Nærmeste område i byzone (Sevel) ligger udenfor kortudsnittet og er beliggende ca. 3,2 kilometer fra minkfarmen.

Idet der er tale om et brug med en blandet besætning af pelsdyr og andre dyr, og hvor produktionen af andre dyr end pelsdyr (kvæg og heste) i ansøgt drift overstiger 15 DE, skal der jf. Miljøstyrelsens Vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug foretages en lugtberegning jf. beregningsmodellen i www.husdyrgodkendelse.dk. Ved denne beregning anvendes en lugtemission på 6 OU/s pr. årstæve pelsdyr sammen med øvrige parametre for kvæg og heste.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skema 8 angivet, hvilken af de to modeller, der giver den længste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'**Skema 8. Lugtgeneafstande jf. husdyrgodkendelse.dk.**

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Afstand til område*	Genekriterie overholdt
Byzone	283 meter (ny model)	---	---	Ca. 3.200 m	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	199 meter (ny model)	---	---	Ca. 2.300 m	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	111 meter (ny model)	---	---	180 m	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand

* Afstand til område afsættes i beregningsmodellen fra anlæggets lugtcentrum og kan ikke umiddelbart sammenlignes med mindste afstand mellem anlæg og områdetype.

Staldmanagement

Der har ikke været klaget til Holstebro Kommune over lugt fra eksisterende produktion på Svendshøjvej 3. På baggrund af lugtberegningen stilles der ikke skærpede vilkår til husdyrbrugets staldmanagement.

Gødningshåndtering

Flydende minkgylle afhentes af lastbil i fortanken og leveres til Maabjerg Bioenergy A/S. Afgasset gylle returneres ligeledes med lastbil til opbevaring i gylletanke, hvorfra den afgassede biomasse flyttes til gyllevogne ved udbringning. Gyllevogne er forsynet med selv-sugende pumpeudstyr.

Grundet den relativ korte afstand til naboer på Svendshøjvej 1, 2 og 5 (alle de nævnte ejendomme ligger inden for 300 meter fra husdyrbruget), er der stillet skærpede vilkår til

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

håndtering, herunder omrøring og udkørsel af afgasset biomasse. Der stilles også et krav om, at beboerne på disse adresser skal underrettes ved brev før omrøring af gyllebeholderen og udkørsel af husdyrgødning.

Til sikring af, at der ikke sker en uacceptabel lugtemission fra fortanke, stilles der krav om, at såfremt overdækningen ikke er helt tæt på grund af skader, skal overdækningen straks repareres.

Samlet vurdering for lugt

Sevel er den nærmeste by, og den ligger over 3 kilometer fra anlægget. Boligbebyggelse ved Skråvej, Herrup, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger over 2 kilometer fra anlægget, mens Svendshøjvej 1, der er den nærmeste nabo uden landbrugspligt, ligger jf. lugtberegningen i husdyrgodkendelse.dk ca. 176 meter fra anlæggets lugtcentrum.

Beregningerne jf. skema 8 viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf og under forudsætning af god staldhygiejne vurderes det, at pelsdyr- og kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos omboende. Der stilles vilkår til staldhygiejne og renholdelse af foderfaciliteter.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke på baggrund af lugtpåvirkningerne skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende. Flere af de stillede vilkår til opbevaring af flydende husdyrgødning har dog reducerende effekt på lugtemission fra anlæggene.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af gødning, korn, halm og foder m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. Sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Al flydende husdyrgødning afsættes til Maabjerg Bioenergy, hvorefter 81,40 DE afgasset husdyrgødning modtages retur til udbringning på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte fra opbevaringsanlæg til marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlige vej, jf. bilag 6, herunder er der cirka 30 årlige gylletransporter gennem byzonen til Sevel til de nordligst beliggende udbringningsarealer.

Skema 9. Oversigt over antallet af årlige transport.

Type	Antal transport		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
DAKA	1	1	0
Indkøbte foderstoffer	300	300	0
Fyrings- og dieselolie	2	2	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	20	20	0
Husdyrgødning, Maabjerg Bioenergy	0	100	
Husdyrgødning til udbringning*	30	30	0
Handelsgødning	6	6	0
Halm	4	4	0
Dyrlæge	4	4	0
Antal transport i alt	367	467	27

*på offentlig vej.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (eksempelvis mange transport igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Grovfoder (wrapballe) til kvægholdet transporteres ikke på offentlige veje, men direkte fra arealer omkring anlægget.

Transportomfanget øges med cirka 27 %. Ændringer ligger i, at der påbegyndes leverancer til Maabjerg Biogenenergy. Disse transport sker med lastbil, hvor én transport omfatter returnering af afgasset biomasse og afhentning af minkgylle.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter af et omfang, der er højere end der normalt er forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i dyreenheder er på cirka 46 %. Det samlede antal transport øges langt fra tilsvarende, og vurderes ikke at ligge over, hvad der er normalt for et husdyrbrug af denne karakter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune har vurderet, at transportbelastningen som følge af projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom foderleverandøren, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag.

Holstebro Kommune kan derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres, dette fastholdes ved vilkår. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. For at imødegå og begrænse gener for nærmeste naboer fra udkørsel af afgasset biomasse fastholdes ved vilkår, at dette skal foregå på hverdage indenfor normal arbejdstid.

Herudover skal det dog påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af transporter, fodermaskiner og eventuelt støj fra dyrene. Der sker ikke korntørring og der er ikke mekanisk ventilationsanlæg. Fodermaskiner er i drift 1-2 timer pr. dag cirka kl. 7 og 15.

Der findes 3 nabobeboelser indenfor cirka 300 meter fra husdyrbrugets anlæg. På baggrund af redegørelsen for omfang af støjpåvirkning, vurderes støj ikke at være til gene.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjregninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for omboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for omboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

For de beskrevne støjkloder vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af det pågældende materiel m.m. og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde, håndtering af halm og lignende. Ved projektet vil antallet af transporter stige, men det forventes ikke, at støvgener vil belaste omgivelserne væsentligt. Støvgener må dog påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

Husdyrbruget ligger tæt på asfalteret vej og de nærmeste nabobeboelser ligger i en afstand af cirka 65 meter og cirka 125 meter fra husdyrbrugets driftsbygninger og minkhaller. Transporter til husdyrbruget og den daglige drift på husdyrbruget vurderes ikke at kunne generere støvgener, der kan være til gene for de nærmeste naboer. Generelt kan eventuelle støvgener reduceres ved hensynsfuld kørsel.

Idet transporter øges i forbindelse med udvidelsen, stilles vilkår til sikring af omboende mod væsentlige støvgener fra husdyrbrugets drift. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ud fra ovenstående.

Lys

Der er ikke lys på minkfarmen, men alene udendørs orienteringslys ved tørreri og maskinhus, se bilag 3.

Det vurderes på denne baggrund, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende. Der stilles ikke vilkår vedrørende belysning.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema 10.

Skema 10. Oversigt over spildevandstype og håndtering.

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Tagvand fra pelsdyrhaller afstrømmer overfladisk
Vand fra vaskeplads ved fodersilo	Ledes til gyllebeholder via fortank
Vaskevand fra minkhaller	Nedsives jf. pelsdyrbekendtgørelsen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ifølge ansøgningen er der en årlig spildevandsmængde på cirka 10 m³ fra rengøring af fodervogn og cirka 30 m³ fra rengøring af bundrammer m.m. Dette er indregnet i vurdering af husdyrbrugets krav til kapacitet for opbevaring af flydende husdyrgødning. Afløbsforhold fremgår af bilag 5. Rengøring af fodervogn på vaskeplads fastholdes ved vilkår.

Ansøger oplyser, at der ikke er tagrender på minkhallerne.

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen eventuelt blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger husdyrbruget efter behov. Der sørges generelt for god rengøring af minkhaller og omgivelser for at undgå uhygiejniske forhold eller tilholdssteder for skadedyr.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levemuligheder på husdyrbruget begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for eksempelvis rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, eventuelt ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forebygges og bekæmpes ved limsnor, elektrisk fluefanger og neporex.

Det er af stor betydning for fluebekæmpelsen på husdyrbrug med mink, hvordan oprensningsmaterialet/halmrester fra minkfarmen håndteres, og der er stillet vilkår til sikring heraf.

Jf. § 8 i pelsdyrbekendtgørelsen skal der overalt på pelsdyrfarme foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer. Disse er revideret og genudgivet den 13. juni 2009 af Skadedyrslaboratoriet (Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr – Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet - Aarhus Universitet), og de kan findes på hjemmesiden www.dpil.dk under 'Skadedyrsguiden'.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Heraf fremgår det, at udmugning og renholdelse for gødning, foderrester og fugtig halm er de vigtigste faktorer i fluebekæmpelse. Livscyklus for lille stueflue, som opformerer i minkgødning, er cirka 3-4 uger.

En optimal fluebekæmpelse opnås således ved udmugning minimum hver 3. uge under burene, hvor æg og larver fjernes med oprensningsmaterialet, og dette bør derefter opbevares på møddingsplads og straks overdækkes omhyggeligt, eller i gyllebeholder, så formeringen standses. Det fremgår af pelsdyrbekendtgørelsens § 7, at der skal renses i, under og omkring burene mindst én gang om ugen, det vil sige at halm med foder- og gødningsrester skal fjernes. Fra 25. april til 1. juli kan man undlade at gøre rent i bure med små hvalpe, men hvis der samler sig gødning på hvalpenettet, kan dette give fluerne mulighed for at yngle, og man bør derfor være opmærksom på at rense eller udskifte nettene. For haller med gyllerender kan det være tilstrækkeligt at fjerne spildhalmen under burene 1 gang om måneden i sommerhalvåret, og hver anden måned i vinterhalvåret, såfremt det ikke medfører øgede fluegener for omgivelserne. Men derudover er det særdeles vigtigt for fluebekæmpelsen, at gødning, som havner ved siden af renderne, altid opsamles mindst 1 gang om ugen, også i kroge og langs kanter, da små mængder gødning kan producere rigtig mange fluer.

Udover renholdelse kan larvicider anvendes til at standse opformeringen af fluer, hvis det vandes eller sprøjtes ud under burene, eller der hvor gødning/fugtig halm samler sig. Bekæmpelsen skal foretages i maj/juni og august/september, lige før de to store synkrone flueklækninger, sådan at larverne rammes, når de er mest sårbare og før fluerne udklækkes.

Retningslinjerne beskriver desuden bekæmpelse af voksne fluer med smøremidler, aerosoler, sprøjtemidler og klæbesnore, og der er en oversigt over godkendte bekæmpelsesmidler mod larver og fluer.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der stilles vilkår om, at såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, kan Holstebro Kommune forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og –uheld.

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lignende i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle eller brud på gyllebeholder. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vurderer ansøger dog i det konkrete tilfælde, at gyllen vil forblive omkring

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

opbevaringsanlæggene, idet der ikke er hældninger bort fra anlæggene og der ikke er dræn på arealet. Ansøger vurderer, at gyllen ikke vil kunne løbe til vandløb og påvirke dræn.

Nærmeste drænede område ligger cirka 500 meter nordøst for opbevaringsanlæggene. Nærmeste målsatte vandløb er Navtrup Bæk (B1-målsætning), som ligger cirka 1.000 meter nord for anlægget jf. bilag 10. Terrænets gennemsnitlige fald mod disse områder er cirka 3°. På baggrund af terrænets begrænsede fald og afstandsforholdene vurderes det, at der ikke er væsentlig risiko for forurening af overfladevand ved eventuelle gylleuheld.

Ansøger har oplyst, at det i tilfælde af gylleudslip vil være muligt at begrænse omfanget ved opdæmning med jord eller halmballer afhængig af mængden af gylle. Holstebro Kommune stiller derfor i miljøgodkendelsen vilkår om, at disse forholdsregler skal være beskrevet i beredskabsplanen for husdyrbruget.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og større hændelser som eksempelvis gylleudslip, brand og lignende.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der indsendt udkast til beredskabsplan. Udkastet mangler blandt andet kort over husdyrbruget. Beredskabsplanen skal derudover indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er blandt andet:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved, hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Ansøger har indsendt foreløbig version af beredskabsplanen sammen med ansøgning om miljøgodkendelse. Beredskabsplanen skal foreligge færdig og være skriftligt accepteret af Holstebro Kommune senest udgangen af 2012. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, blandt andet ved at stille krav, når der købes ind.

Hovedparten af vandforbruget er drikkevand til minkene. Hertil kommer vand til daglig rengøring af fodersilo og årlig rengøring af farmen. På minkfarmen er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Anvendelse af bevægelsessensorer ▪ Energimålere aflæses 1 gang årligt for at overvåge elforbruget og identificere uhensigtsmæssige forbrugskilder
Vand	▪ Der findes ikke mekanisk ventilation ▪ Vandventiler på farmen er af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. ▪ Vandventilerne tjekkes ofte, og udskiftes hvis defekte. ▪ Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Et sådant system giver mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. ▪ Vandet opvarmes med el.
Management	Vandrørene på farmen er delvis isolerede. Dette gøres løbende, bl.a. i de nye haller (Dette reducerer energiforbruget i forhold til almindelige uisolerede rør). ▪ Der er lavet udkast til beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.v. er beskrevet. ▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. ▪ Landmanden sørger for at være ajourført, eksempelvis ved erfagrupper og kurser og læsning af faglitteratur. ▪ Rengøring omkring bygninger og siloer udføres jævnligt for at minimere lugt og uhygiejniske forhold ▪ Sprøjtejournalen føres løbende og senest syv dage efter arbejdet. Ingen bestemte krav til dens udformning. Kan være en notesblok eller lignende i traktor eller ved sprøjten. Opbevares i mindst fem år. ▪ Logbog til egenkontrol af flydelag på beholdere med flydende husdyrgødning. ▪ Der bruges behovsbestemt fosfortilførsel til afgrøderne, så en fosforophobning i agerjorden forhindres. ▪ Der tænkes på naboer og vindretningen ved gylleudbringning. ▪ Behovsstyrede behandlinger med skånsomme midler sikrer, at skadegørernes naturlige fjender skånes. Anvendelse af resistente sorter nedsætter behovet for planteværn. Anvendelse af målrettede midler nedsætter risikoen for skadegørernes opbygning af resistens. ▪ Kemikalier opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Ammoniak** tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.
- Der er fast overdækning på den ene gyllebeholder.
 - Der anvendes ammoniakreducerende teknologier i form af rendebredder, udmugningshyppighed og halmtildeling.

Management for minkfarme er for mange punkter beskrevet i Bekendtgørelse nr. 1757 om Pelsdyrfarme og Bekendtgørelse nr. 1734 om beskyttelse af pelsdyr. De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, se skema 11.

Skema 11. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
El-forbrug [kWh]	45.000	47.000	4
Vand [m ³]	500	700	40
Olie [liter]	3.500	3.600	3

Elforbruget forventes ikke at øges væsentligt, da der stort set ikke er elforbrug hos minke- ne, dog vil elforbruget i tørreriet og ved optøning af vandrør ved frost øges. Der er ikke kunstigt lys på selve minkfarmen, og vandrørene er delvist isolerede, hvilket minimerer energiforbruget i forhold til uisolerede rør. Der er dog orienteringslys udenfor 2 bygninger.

I det omfang rengøring af haller og bure er nødvendigt, sørges der for en grundig og effektiv iblødsætning. Dette reducerer vand- og tidsforbruget.

Forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Det anslåede ressourceforbrug vurderes umiddelbart at være realistisk med den beskrevne drift samt indretning og ændringerne af disse i forhold til det registrerede ressourceforbrug i nudrift. Vandforbruget er udregnet på baggrund af normtal. Holstebro Kommune finder samlet ikke anledning til at stille yderligere skærpede vilkår i forhold til ressourceanvendelsen på Svendshøjvej 3.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT blandt andet følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, eventuelt sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at minkfarmen på Svendshøjvej 3, med de stillede vilkår herunder anvendelse af god landmandspraksis, lever op til BAT med hensyn til energi, vandforbrug og management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødning fra kvæg og heste samt afgasset biomasse udbringes på udbringningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Svendshøjvej 3. Alle udbringningsarealer er beliggende i Holstebro kommune.

Husdyrgødningen er sammensat, jf. skema 12.

Skema 12. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Svendshøjvej 3, 7830	Minkgylle	14.223	3.534	111,76
Svendshøjvej 3, 7830	Dybstrøelse	934	138	9,38
Svendshøjvej 3, 7830	Afsat ved afgræsning	1.266	152	12,88
I alt		16.423	3.824	134,02
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Maabjerg BioEnergy	Minkgylle	14.223	3.534	111,76
I alt		14.223	3.534	111,76
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 82 %)	9.764	1.635	81,40
Svendshøjvej 3, 7830	Dybstrøelse	934	138	9,38
Svendshøjvej 3, 7830	Afsat ved afgræsning	1.266	152	12,88
I alt		11.964	1.925	103,66

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i skema 12 angivne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge en skriftlig aftale om afsætning af minkgyllen produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 111,76 DE med et indhold af 14.223 kg N og 3.534 kg P. Der stilles vilkår herom.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer udgør 73,73 hektar (ha), hvoraf 47,24 ha er forpagtede. Udbringningsarealerne er fordelt i henhold til skema 13 og beliggende i henhold til bilag 8.

Skema 13. Fordeling af udbringningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	3,71	Svendshøjvej 3, 7830 Vinderup
2-0	2,00	
3-0	0,49	
5-0	3,21	
6-0	2,18	
7-0	4,64	
7-1	1,17	
8-0	3,10	
8-1	5,99	
	26,49	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
75-0	3,86	Kurt Strandby, Nr. Sahlvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
76-0	2,89	
77-0	1,84	
78-0	1,79	
79-0	2,40	
83-0	1,40	
84-0	2,53	
100-0	2,24	Mette Louise og Tommy Rasch, Hedegårdvej 7, 7830 Vinderup (bortforpagter)
5-1	1,00	Jacob Østergård Jensen, Svendshøjvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
21-0	1,77	Hans Jørgen Risager, Hedegårdvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter)
22-0	0,43	
1-1	1,24	Tage Brødbæk Jespersen, Svendshøjvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
10-0	4,97	
12-0	0,18	
13-0	1,33	
30-0	17,36	Ejner Agger, Stokholmvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter)
	47,24	ha forpagtede arealer
I alt	73,73	ha forpagtede og ejede arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgå aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). På ejede og forpagtede arealer må der for afgasset biomasse og hestegødning udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode. For kvæg må der udbringes 1,7 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem udbragt afgasset biomasse og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 71,35 ha til rådighed. Der er 73,73 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er blandt andet at den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af handelsgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

Sædskifte

Alle arealerne drives med S4 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Efterafgrødearealet øges med 4,0 procentpoint (se under afsnittet 'Overfladevand'). De 4,0 procentpoint ekstra efterafgrøder, udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav, skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår sortvalg,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder, som følge af de generelle krav, må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker. Dette sikres ved vilkår.

Udbringning af husdyrgødning og afgasset biomasse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

Ansøgers beskrivelse

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Gyllen nedfældes til vårsæd og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og eventuel nedbør). Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløbene. Ansøger vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til NaturErhvervstyrelsens norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

- Nedfældning og slangeudlægning sikrer en optimal kvælstofhusholdning og er en mere nabotålsom udbringningsform.
- Udbringning af husdyrgødning afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Velomrørt gylle sikrer en ensartet fordeling og gødskning med plantenæringsstofferne.
- Låg/flydedug på gyllebeholder sikrer en god kvælstoføkonomi ved at eliminere ammoniakfordampningen. Desuden nedsættes energiforbruget ved udbringningen, da regnvand holdes ude.
- Der tages hensyn til naboer og vindretningen ved gylleudbringning. Godt naboskab øger livskvaliteten for alle, der bor på landet.
- Der køres fortrinsvis gylle indenfor normal arbejdstid, for at minimere lugtgener for naboer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udbringningsarealerne fremgår af bilag 6. Transporter til forpagtede arealer ved Hedegård og ved Sahl sker på offentlig vej via Svendshøjvej, Hedegårdsvej, Nautrupvej, Djeldvej, Hjerlhedevej, Agerbækvej og Ålvej. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker er ikke grænsende til bymæssig bebyggelse. Mark 30-0 ligger ca. 100 meter fra landsbyen Sahl. Arealerne ligger derudover mere end 200 meter fra bebyggede områder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Landsbyen Sahl er ikke udlagt til boligformål i lokalplan. Holstebro Kommune vurderer, at generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget, er begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode og det vurderes, at de generelle regler er tilstrækkelige til at imødegå væsentlige gener fra udbringning af husdyrgødning.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det eksempelvis er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner,
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 meter fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (eksempelvis ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha),
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevand,
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold, der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig så som:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- at man ved afgrødehøjde under 10 centimeter tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at udbringe gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabobeboelser,
- behandling af husdyrgødning med henblik på, at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende områder og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- udbringe gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning.

Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløbene.

Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Denne praksis samt hensyntagen til vejrforhold ved udbringning fastholdes ved vilkår.

Forsøg har vist, at fortynding af gylle og forsuring af gylle begge er teknikker, der reducerer ammoniakemission ved gylleudlægning. Teknikkerne er ikke relevante, da der her er tale om afgasset biomasse.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at der ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er husdyrbrugets ansvar, at eventuelle leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udbringningsarealet mark nr. 30-0 ligger delvist inden for område med særlige drikkevandsinteresser.

Alle udbringningsarealerne ligger uden for indvindingsopland til et vandværk, nitratfølsomt indvindingsopland og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezonen).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bygninger og opbevaringsanlæg overholder alle afstandskrav til boringer i Jupiter.

Idet der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker og arealerne ligger udenfor kommende indsatsplaner for vandværker vurderer Holstebro Kommune, at der ikke kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne blandt andet ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

- Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget eller dets udbringningsarealer. Der gøres i øvrigt opmærksom på, at der omkring vandhuller med til- og afløb gælder 2 meter dyrkningsfrie bræmmer. Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af en af de fire ovennævnte paddearter.
- Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil næppe blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Det vurderes herudover, at projektet kun vil kunne påvirke Bilag IV-arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er i forbindelse med krav til beredskabsplan stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Natura 2000-områder og udpegningsgrundlag

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager i henhold til husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrbruget og hovedparten af udbringningsarealerne (ca. 70,62 ha) er beliggende i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning, hvoraf Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁶. Disse udbringningsarealer ligger også i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø, som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29), og i oplandet til Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40).

Ca. 3,11 ha af udbringningsarealet (del af mark 30-0) ligger i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000-område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Venø Sund og udpegningsgrundlag

Oplandet i Holstebro Kommune afvander til Venø Bugt, der står i direkte forbindelse til Venø Sund. Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er 58.442 ha og er

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 42.065 ha⁷.

Udpegningsgrundlaget Venø Sund fremgår af nedenstående tabel 1, 2 og 3.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget for H55. Naturtyper, der er anført med ”*” er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
Marine naturtyper	
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
Terrestriske naturtyper	
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandeng
2130	Grå/grøn klit
2140	Klithede
4030	Tør hede
6210	Kalkoverdrev
6230	Surt overdrev

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A047	Lysbuget knortegås		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X
A132	Klyde	X	
A195	Dværgterne	X	

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art, der er anført med ”*” er særligt prioriteret.

Nr.	Arter
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)

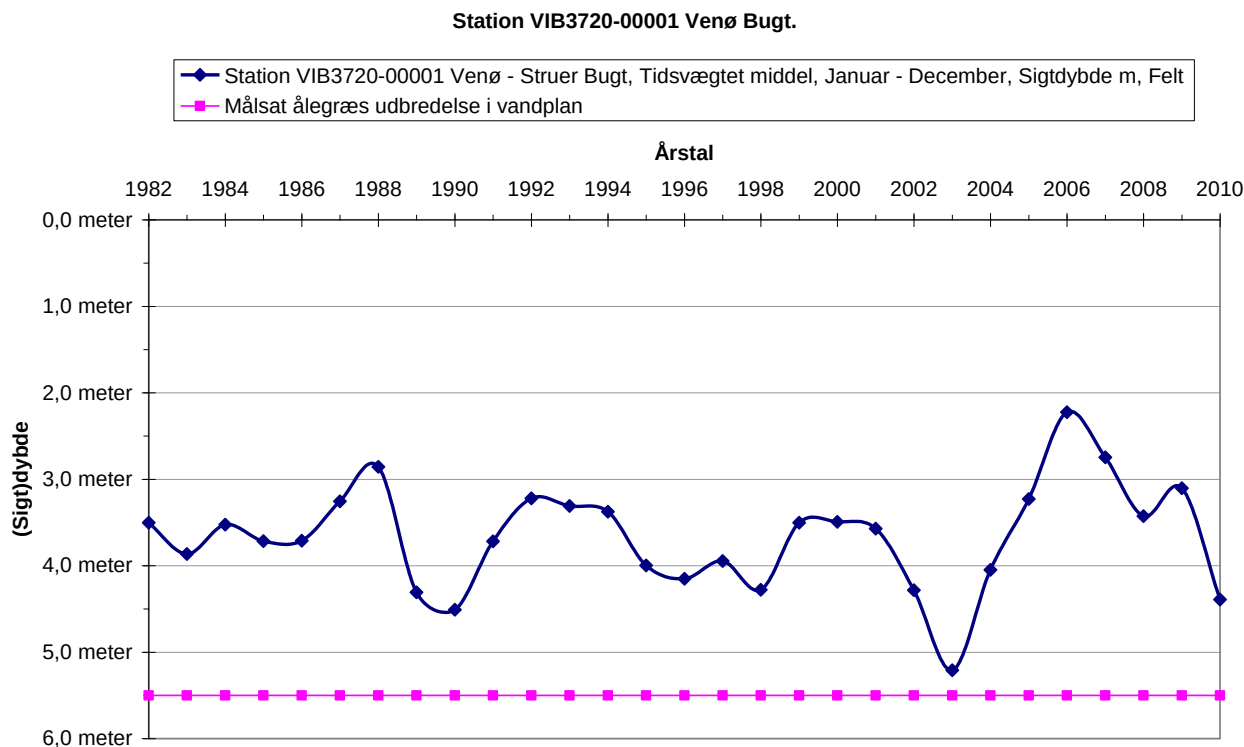
Tilstand

Målsætningen for Venø Bugt i henhold til Vandplan 2011-20 udbredelse af ålegræs ud til en dybde på 5,5 meter.

Vandets klarhed (sigtdybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Reduktion i sigtdybden skyldes først og fremmest store plankton-mængder, der absorberer lyset, og gør vandet uklart. Årsagen er primært de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Sigtdybden i Venø Bugt er meget varierende og svinger

⁷ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

omkring 3,5 meter. Da lyset ikke trænger ned til dybder på 5,5 meter, jf. figur 1, er sandsynligheden for udbredelse af ålegræs til denne dybde meget lille.

Figur 1. Udviklingen i sigtdybden i Venø Bugt i perioden 1982-2010, samt den i vandplanen anførte referencetilstand for udbredelsen af ålegræs.

SMV-analysen⁸ for Venø Bugt og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

⁸ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

Den primære påvirkning af Natura 2000-område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig på grund af for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstofbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, blandt andet forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i Mljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig på grund af for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune, at der skal foretages vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune vurderet ikke at være et lukket område.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro kommunegrænse og til Natura 2000-området er over 6 kilometer, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning og udpegningsgrundlag

70,62 ha af husdyrbrugets 73,73 ha ligger i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning. Skive Fjord, Lovns Bredning er inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning via Hvalpsund. Oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er på 144.339 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør cirka 101.037 ha⁹.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fremgår af nedenstående tabel 4, 5 og 6.

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget for H30. Naturtyper, der er anført med ”*” er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande

⁹ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Nr.	Naturtyper
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brundvandet sø
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våd hede
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6420	Urtebræmme
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudt højmoser
7140	Hængesæk
7150	Tørvelavning
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A038	Sangsvane		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art, der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Arter
1013	Kildevældsvindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
1042	Stor kærguldsmed (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Nr.	Arter
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
1393	Blank Seglmos (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)

SMV-analysen¹⁰ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålsalg-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typerne arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosse, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af u hensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosse, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstoffbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse

¹⁰ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til artens forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Den primære påvirkning af EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke Lovns Bredning, der er en del af udpegningsgrundlaget, jf. større lavvandede bugter og vige (1160). Lovns Brednings prognose er ugunstig på grund af for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold. Lovns Bredning kan karakteriseres som en lukket inderfjord.

Naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget er gengivet i fuld udstrækning¹¹ ovenfor, men en række af disse vil ikke kunne påvirkes af et projekt i Holstebro kommune. En stor del af udpegningsgrundlaget for N30 forefindes i Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, og denne del af udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive påvirket af husdyrbrug beliggende i Holstebro kommune. Med hensyn til naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro kommunegrænse og til Natura 2000-området er over 18 kilometer, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Arter såsom sangsvane og stavsild vurderes at kunne påvirkes af projektet gennem påvirkningen af det marine miljø i Skive Fjord og Lovns Bredning, da fødegrundlaget for arterne til dels er betinget af vandkvaliteten i de marine områder. Holstebro Kommune vil derfor i det følgende vurdere projektet i relation til påvirkningen af de marine områder.

Natura 2000-områderne N40 og N41 er beliggende i delvandopland 374 til Limfjorden.

Beskrivelse af Natura 2000-området Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40) og udpegningsgrundlaget

70,62 ha af husdyrbrugets 73,73 ha udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder, der er udpeget til Habitatområde nr. 40.

Afstanden fra husdyrbrugets anlæg og til habitatområdet er cirka 7 kilometer. Udpegningsgrundlaget i relation til tør natur er ikke medtaget i nedenstående, da Holstebro Kommune,

¹¹ Jvf. kritikpunkterne i EU-dom C-304/05, hvor det blev anført, at der i afgørelser skal være udtømmende oversigt over områdets beskyttede arter og følgelig et givent projekts konsekvenser for disse.

jf. afsnit om tør natur, har vurderet, at husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke et nærmere beliggende habitatområde (H41) væsentligt negativt, som følge af nærværende projekt.

Udpegningsgrundlaget (vandnaturtyper og arter) for habitatområdet fremgår af nedenstående tabel 7 og 8.

Tabel 7. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N40 jf. SNS 2005¹² og KGB¹³. De naturtyper og arter, der er anført med ”*” er særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 8. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Arter anført med ”*” er særligt prioriterede.

Nr.	Art
1037	Grøn kølle guldsmed
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1355*	Odder

De sydlige udbringningsarealer afvander via Navtrup Bæk (C/B1), Stubbergård Sø (A1/A2/B), Knuds Kær (B3), Helle Sø (A1/B), Flynder Sø (A1/B) og Strømmen til EF-habitatområde nr. 40 Karup Å. De nordlige afvander via Bjørnkær Grøft (B3), Agerbæk (B0) og Kærbækken til Skalle Sø (A1/B) til Flynder Sø og ligeledes videre til EF-habitatområde nr. 40 Karup Å.

Tilstand

I henhold til basisanalyserne for habitatområde 40 kan vandløbene i habitatområde 40, som indeholder hovedløbet af Karup Å samt de nederste spidser af en række tilløb, i stort omfang karakteriseres som uregulerede vandløb med gode fysiske forhold. Dette betyder, at vandløbene i hovedtræk fremstår som fauna- og florarige vandløb med en god variation. Målsætningen for de afledende vandløb er opfyldt, og projektet vurderes ikke at påvirke vandløbene væsentligt negativt.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Grøn kølle guldsmed på grund af en tilfredsstillende vandløbskvalitet og en stor bestand i Karup Å.
- Bæklampret, dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling såvel lokalt som i resten af Jylland de seneste år.
- Vandløb i området pga. generelt gode fysiske forhold og tilfredsstillende.
- Vandkvalitet.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Søtyperne på udpegningsgrundlaget på grund af stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel fra overfladevand, dræn og evt. fosforfrigivelse fra søbunden).

¹² Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

¹³ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

- Våd hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal.
- Tør hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og stedvise problemer med tilgroning.
- Surt overdrev på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af fragmentering og dårlig strukturstilstand.
- Tidvis våd eng, da hovedparten af det kortlagte areal har problemer med manglende pleje.
- Hængesæk på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturstilstand.
- Kildevæld på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig strukturstilstand.
- Riggær på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturstilstand.

Prognosen er ukendt for:

- Flodlampret pga. manglende kendskab til artens forekomst i området.
- Urtebræmme, tørvelavning og naturtypen lobeliesø pga. manglende viden om naturtypernes forekomst og tilstand i området.

Beskrivelse af Natura 2000-vandområdet Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) og udpegningsgrundlaget

70,62 ha af husdyrbrugets 73,73 ha udbringningsarealer ligger i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø, som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29).

Af de 70,62 ha afvander 39,76 ha til Stubbergård Sø og 30,96 ha afvander til Skalle Sø.

Natura 2000-områdets samlede areal er på 2.170 ha, bestående af cirka 160 ha sø, mens 2.010 ha er land.

Stubbergård Sø og Flyndersø ligger i en tunneldal og er omgivet af et meget kuperet dødislandskab, hvor flere af lavningerne er omdannet til små søer eller højmoser.

Oplandet til Natura 2000-vandområdet er på cirka 7.200 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør cirka 83 %¹⁴, hvilket svarer til et landbrugsareal på cirka 6.000 ha.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området¹⁵ fremgår af nedenstående tabel 9, 10 og 11. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition, behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 10, og andre arter fremgår af tabel 11.

Tabel 9. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N41 jf. SNS 2005¹⁶ og KGB¹⁷. De naturtyper og arter, der er anført med ”*” er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

¹⁴ 83 % af oplandet er jf. gødningsregnskaberne landbrugsarealer

¹⁵ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet ”Tør natur” såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹⁶ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

¹⁷ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Nr.	Naturtype
3160	Brunvandede søer og vandhuller
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

Tabel 10. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 11. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Arter anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1166*	Stor vandsalamander
1318*	Damflagermus
1355*	Odder
1393	Blank sejlmose

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård Sø er alle A1/B-målsat, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søerne udsættes for en vis kulturpåvirkning.

A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevandsmålsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Stubbergård og Flynder Sø er herudover A2-målsat som badeområder. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket i forhold til den naturlige baggrundstilstand. Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier, som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning, skal have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandsmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

Tilstand

Målsætningen for de næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstoffbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne med undtagelse af Skallesø internt belastede med fosfor. Kilderne til den eksterne næringsstoffbelastning er for alle søerne i regionplanen angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

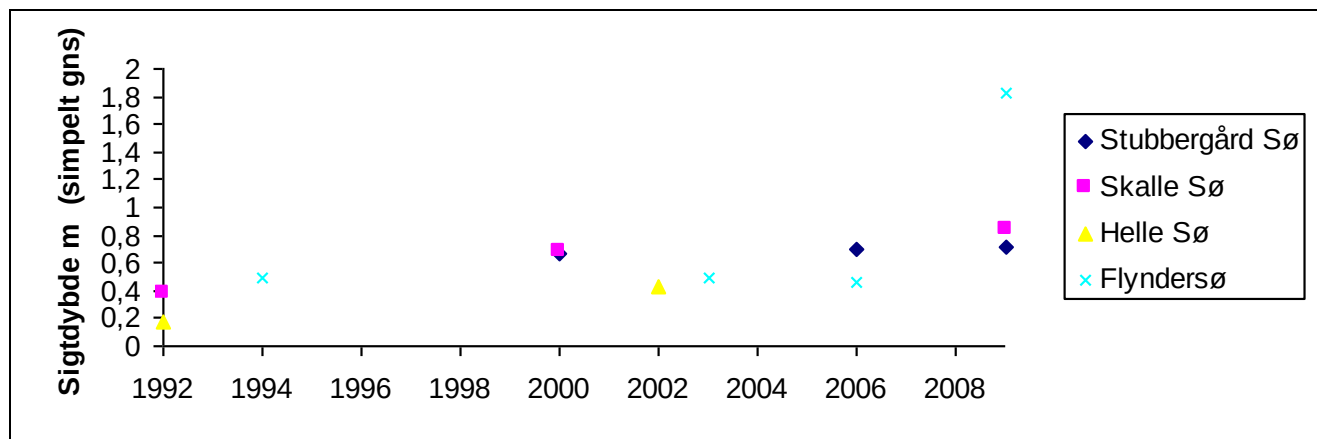
Næringsstofftilførselen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle sø-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

erne er vurderet som værende utilfredsstillende. I nedenstående figur 2 er de målte sigt-dybder for søerne illustreret, det fremgår at sigtdybden er svagt stigende for de fire søer.

Figur 2. Målte sigt dybder m (simpelt gns.) for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø i perioden 1992-2009.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området og på baggrund af artens meget positive bestandsudvikling i Jylland i de seneste år.
- Rørdrum, da der er en mindre, men stabil ynglebestand og fordi arten har en meget positiv bestandsudvikling i Danmark de seneste år.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Tør hede, våd hede, surt overdrev, højmose, nedbrudt højmose, hængesæk, brunvandet sø og lobeliesø på grund af at laveste eller højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet samt tilgroning.
- Riggær, kilder og væld på grund af tilgroning, fragmentering, og på grund af at laveste tålegrænse er for kvælstofdeposition er overskredet.
- Blank seglmos på grund af truslerne mod levestederne (riggær, kilder og væld).
- Fiskeørn på grund af for stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel med overfladevand, dræn, og fosforfrigivelse fra bunden m.v.)
- Stilleke-krat og elle- og askeskov som følge af, at kvælstofbelastningen fra luften overskrider højeste ende af tålegrænseintervallet for næste hele skovarealet.

Prognosen er ukendt for:

- Stor vandsalamander, på grund af utilstrækkelig viden om artens forekomst i området.
- Damflagermus. Arten er observeret inden for området ved punktovervågning, men bestand og bestandsudvikling kendes i øvrigt ikke.
- De ikke kortlagte terrestriske naturtyper og søer i området, samt øvrige habitatnaturtyper på de ikke kortlagte arealer.

Næringsstoffer

Fosfor vurderes at være det primært begrænsende næringsstof for søerne i Natura 2000-området. Dog er der i eksempelvis Stubbergård Sø igennem en længere periode registreret opblomstninger af blå-grøn alger af slægten *Microcystis*, *Anabaena crassa* og *Woronichinia naegeliana* i sensommeren, hvilket indikerer, at kvælstof i kortere perioder er det begrænsende næringsstof.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 har varieret mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerer, at der er tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning burde reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på cirka 10 tons liggende i de øverste 20 cm. bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvalitet i søen, at den eksterne belastning samt den biologiske struktur i søerne er af en kvalitet, der sikrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtdybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 er sigtdybden betydeligt mindre end 1 meter og der er atter konstateret blågrønalg i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgår i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

Næringsstofniveauet i Flyndersø afhænger blandt andet af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø.

Årsgennemsnittet for totalfosfor er i regionplanen for Ringkjøbing Amt angivet som værende 0,202 mg P/l i 2003. Sammenlignes fosforniveauet i sommerperioden med de øvrige data fra 1994 – 2003 indikerer disse en øget intern frigivelse af fosfor fra søbunden. Sigtdybden i Flyndersø er meget lav med en sommersigtdybde i 2003 på mellem 0,5-0,6 meter i både nord- og syd-bassinet, hvilket er på niveau med 1994. Den ringe sigtdybde og de høje fosforkoncentrationer både målt som årsgennemsnit og sommergennemsnit i perioden 1994 – 2003 viser, at Flyndersø ikke kan leve op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing og Viborg Amters regionplaner.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,075 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som i god økologisk tilstand. Fosforoverskuddet var i gennemsnit i årene 2005 og 2007 cirka 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø i Holstebro kommune.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e) hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Nitrat

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

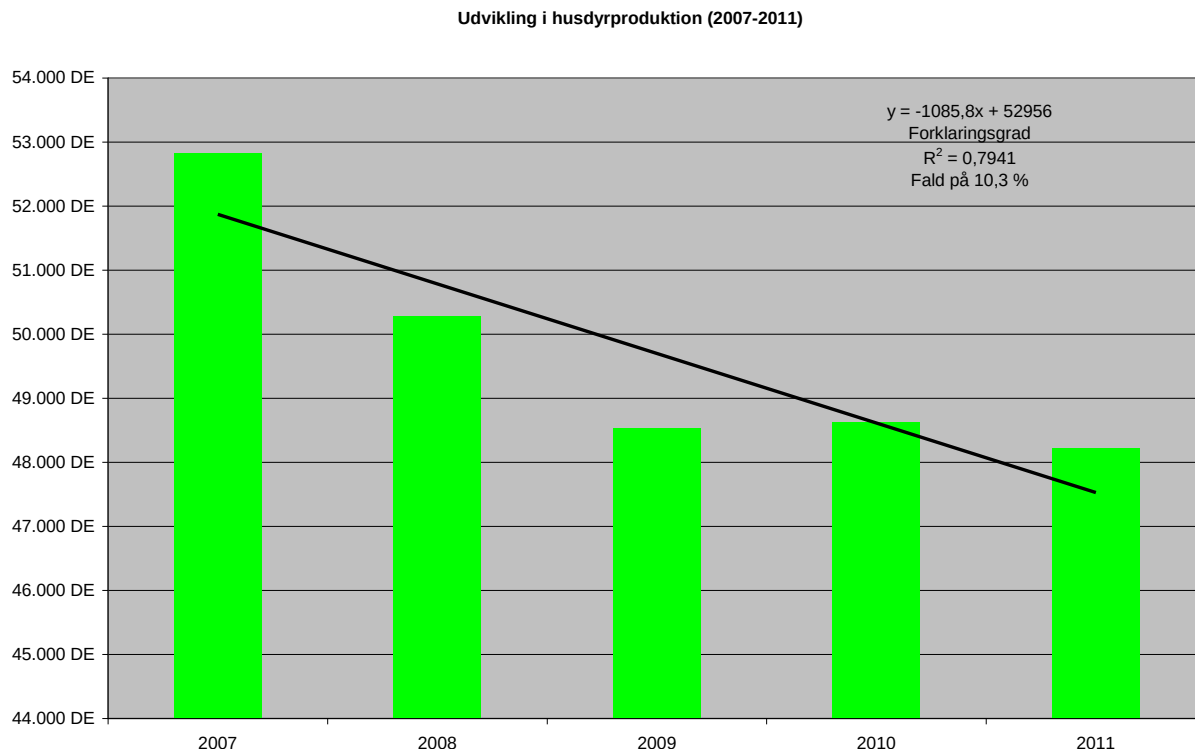
Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

Ad pkt. 1A) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund har været faldende siden 2007, jf. figur 3. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til blandt andet mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Af figur 3 fremgår det, at korrelationskoefficienten / forklaringsgraden (R^2) er 0,79, svarende til en relativ ændring i udviklingen i husdyrproduktionen på -10,3 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2011 har været faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt.

Figur 3. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Ad pkt. 1A) Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er stigende siden 2007, jf. figur 4. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A ikke er opfyldt, jf. nedenstående redegørelse.

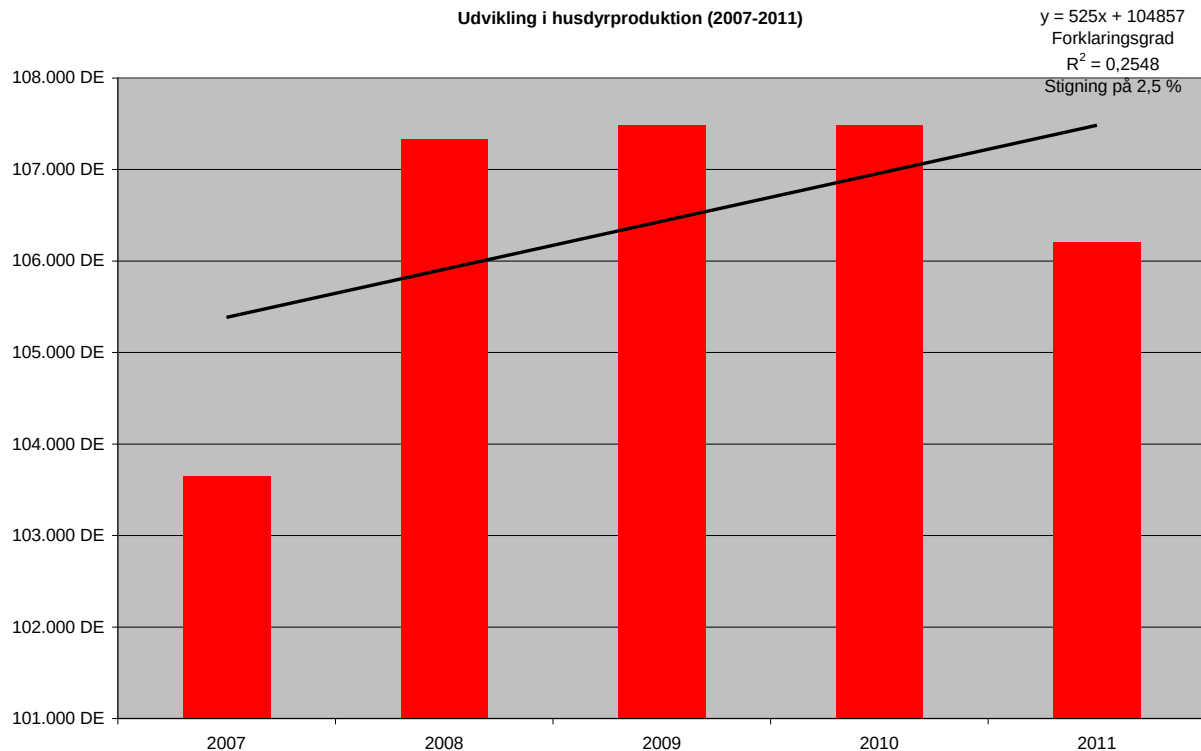
Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til blandt andet mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Af figur 4 fremgår det, at korrelationskoefficienten / forklaringsgraden (R^2) er 0,25, svarende til en relativ ændring i udviklingen i husdyrproduktionen på 2,5 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2011 har været stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke er opfyldt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Figur 4. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning i perioden 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Ad pkt. 1A) Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flynder Sø samt Karup Å

I ovenstående beskrivelse af husdyrproduktionen i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning fremgår det, at husdyrproduktionen i det pågældende opland er stigende, hvorfor forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke er opfyldt. Husdyrbruget har valgt at reducere udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlslsbrug (se side 79), hvorfor der kan ses bort fra en eventuel stigning i husdyrholdet i oplandet. Den husdyrgødningsbetingede udvaskning fra bedriften er lig nul, og derfor vil de øvrige oplande (Stubbergård Sø, Skalle Sø, Hellesø og Flynder Sø samt Karup Å) ikke blive påvirket.

Ad pkt. 1B) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted fra andre kilder i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2011, jf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Limfjorden er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (42 %), dambrug (25 %), regnvandsbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (7 %).

Renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Renseanlæg er efter landbruget den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2010 faldet fra 37,0 tons/år til 24,8 tons/år, jf. tabel 12. For 2011 er udviklingen med fald i N-udledningen fortsat.

Tabel 12. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
		2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2011. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra eksempelvis renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med cirka 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad pkt. 1B) Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning

Punkt 1B beskrives ikke, idet punkt 1A ikke er opfyldt.

Idet husdyrproduktionen i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er stigende, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen har dog foretaget ændringer i vejledningen om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevande, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau. Dette betyder, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ad pkt. 1B) Stubbergård Sø, Skalle Sø, Hellesø og Flynder Sø samt Karup Å

I alle oplande er nitratudledningen fra rensningsanlæg faldende, og fra øvrige kilder udledes der samlet set ikke mere kvælstof i 2011 end i 2007. Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Stubbergård Sø, Skalle Sø, Hellesø og Flynder Sø samt Karup Å i perioden 2007 til 2011.

Ad. pkt. 1C) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund og Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning

Som led i udmøntning af vandplanerne er Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Videre er det i vandplanen angivet, at der skal etableres 688 ha vådområder i oplandet til Skive Fjord / Lovns Bredning. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

Idet husdyrproduktionen i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er stigende, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen har dog foretaget ændringer i vejledningen om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau. Dette betyder, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet.

Ansøger har fremsendt en fiktiv ansøgning med S3-sædskifte, som er et planteavlssædskifte med brug af handelsgødning. N-udvaskningen til rodzonen er ifølge ansøgningssystemet 66,4 kg N/ha, mens N-udvaskningen fra det ansøgte projekt er 65,6 kg N/ha, ved brug af virkemidlerne 1,41 DE/ha og 4 % ekstra efterafgrøder i et S4-sædskifte. Scenarierne fremgår af tabel 14. N-udvaskningen til rodzonen fra det ansøgte projekt er således mindre end N-udvaskningen fra et planteavlsbrug, jf. tabel 14.

Tabel 13. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning, i ansøgt drift og den maksimalt tilladte udvaskning i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Scenarier	Uden husdyrgødning	Maksimal udvaskning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S3-sædskifte	1,44 DE/ha S4-sædskifte	1,41 DE/ha S4-sædskifte 4 % ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	66,4 kg N/ha	68,3 kg N/ha	65,6 kg N/ha

70,62 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning, mens 3,11 ha afvander til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Udbringningsarealerne i oplandet til Skive Fjord ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på >76 %. Udbringningsarealerne i oplandet til

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Venø Bugt ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %.

Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning samt Venø Bugt er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand. 70,62 ha af udbringningsarealerne er beliggende i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og disse arealer er derfor beliggende i nitratklasse 0, jf. tabel 15. 3,11 ha er beliggende i område med et nitratreduktionspotentiale på under 50 %, disse arealer er derfor beliggende i nitratklasse 1, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonikrav, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom¹⁸.

Tabel 14. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udbringningsareal				Relativt harmonitryk (reduktionsprocent)	Maksimalt dyretryk [DE/ha]	Maksimalt antal DE til udbringning på arealerne
	Areal i alt [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2-N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	73,73	70,62	3,11	0,00	99,37 %	1,44	106,44

Der er ansøgt udbragt husdyrgødning svarende til 103,66 DE, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte antal DE til udbringning til markerne uden virkemidler, jf. tabel 15.

Som virkemiddel til at opnå den reducerede N-udvaskning er anvendt 4,0 procentpoint ekstra efterafgrøder, udover NaturErhvervstyrelsens generelle lovpligtige krav, og et dyretryk på 1,41 DE/ha ved S4-sædskefte. Der stilles vilkår herom.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*". Herudover er vurderingen af det ansøgte projekt foretaget efter Miljøstyrelsens notat af 22. december 2011 vedrørende ændringer i Miljøstyrelsens vejledning om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau.

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt. Holstebro Kommune vurderer, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Fosfor

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan¹⁹. I denne

¹⁸ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

¹⁹ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger som følge af arealet hældning og dennes udstrækning. Konvekse skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægnings af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet.

Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²⁰. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosfortal. Videntcenter for Landbrug anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal $>4^{21}$. For lavbundslande svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Natura 2000-områderne Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning (N30) samt Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund (N62) er i statens kortværk ikke udpeget som fosforfølsomt.

²⁰ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²¹ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

Natura 2000-området Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) vurderes at være overbelastet med fosfor.

Natura 2000-området Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (N40) vurderes ikke at være overbelastet med fosfor.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer med hensyn til overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning m.m. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende. Holstebro Kommune har vurderet, at der her foruden ikke er behov for at stille skærpede vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper

Ud fra jordtypekortene er de ejede og forpagtede udbringningsarealer bestående af grov sandede jorde – JB1 og lerblandet sandjord JB4 jf. tabel 16 og bilag 9. Da udbringningsarealerne ikke er beliggende på drænede lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes arealerne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

Delarealer af visse udbringningsarealer er beliggende på lavbundsarealer uden okkerklasse i oplandet til Stubbergård Sø, nogle af arealerne vurderes at være detailafvandede. Disse udbringningsarealer udgør cirka 17 ha. Arealerne henregnes imidlertid jf. Husdyrlovens beskyttelsesniveau til fosforklasse 0, da kystvandene vurderes ikke at være overbelastet med fosfor. Med baggrund i Stubbergård Sø's fosforfølsomhed (se afsnit om Natura 2000 ovenfor) og fastholdelse af fosforbalance på lavbundsarealer, der afvander til søen, er disse arealer imidlertid placeret i fosforklasse 3 (svarende til krav om fosforbalance) jf. tabel 16. Se også bilag 10 og 11.

Ingen af udbringningsarealerne i oplandet til Skalle Sø vurderes at være beliggende på lavbund eller detailafvandede.

Tabel 16. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbunds-areal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Ejede og forpagtede arealer								
1-0	3,71	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
1-1	1,24	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
2-0	2,00	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detail- afvandet	Jordtype	Lavbunds- areal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
3-0	0,49	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
5-0	3,21	Ja*	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	3	3,21
5-1	1,00	Nej	JB3 / JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
6-0	2,29	Nej	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
7-0	4,64	Ja*	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	3	4,64
7-1	1,20	Nej	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
8-0	3,10	Ja*	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	3	3,10
8-1	5,99	Ja*	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	3	5,99
10-0	4,97	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
12-0	0,18	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
13-0	1,33	Nej	JB4	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
21-0	1,77	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
22-0	0,43	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
30-0	14,25	Nej	JB4	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
30-0	3,11	Nej	JB4	Nej	Kaas Bredning	-	0	0
75-0	3,86	Nej	JB4	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
76-0	2,89	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
77-0	1,84	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
78-0	1,79	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
79-0	2,40	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
83-0	1,4	Nej	JB4	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
84-0	2,53	Nej	JB4	Nej	Skalle Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0
100-0	2,24	Nej	JB4	Ja	Stubbergård Sø / Flynder Sø / Karup Å / Skive Fjord	-	0	0

* Angiver arealer, hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøftkortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Fosforklasser og fosforoverskud

På bedriftsniveau er der ansøgt om udbringning af en fosformængde på 1.925 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 1.925 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 5,0 kg P/ha, jf. tabel 17.

Tabel 15. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-692,6 kg P/år
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	1.925 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	26,1 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	21,1 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	5,0 kg P/ha/år
Maksimalt tilladt P-overskud i gennemsnit for hele bedriften	14,4 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005 til 2008 i gennemsnit cirka 13 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø²². Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 5,0 kg P/ha jf. tabel 17, hvilket er cirka 8 kg P mindre end i det øvrige opland.

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 5 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med cirka 2 %.

Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-områderne er vurderet til 0,01 % for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal, 0,13 % for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø og 0,14 % for Stubbergård Sø, jf. tabel 18.

Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

Miljøstyrelsen har i vejledningen til husdyrloven udarbejdet nedenstående paradigme til vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder.

Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er mindre end 1 % af den samlede påvirkning. Hvis det antages, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning er den samme for fosfor som for nitrat, vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Udbringningsarealerne, der afvander via Stubbergård Sø, udgør cirka 1,2 % af søens samlede opland. Sammen udgør udbringningsarealerne, der afvander til Natura 2000-

²² Beregning af P-overskud pr. ha pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte rottere over bedriftens omdriftsareal. For ikke-omdriftsafrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

området Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) cirka 0,9 % af Natura 2000-områdets samlede opland.

Tabel 16. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000-områder ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk	N41	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000-området	144.339 ha	7.653 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000-området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha	3.974 ha	2.629 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.207 kg P	795 kg P	526 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3.464 kg P	294 kg P	49 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	23.672 kg P	1.089 kg P	575 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0060%	0,1297%	0,1384%
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	70,62 ha	70,62 ha	39,76 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	5,0 kg P/ha	5,0 kg P/ha	5,0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P	1 kg P

En del af udbringningsarealerne i oplandet til Stubbergård Sø har områder med detalafvandning og / eller lavbund. Ingen af udbringningsarealerne i søens opland er beliggende å-nært. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at Stubbergård Sø jf. ovennævnte beregninger er sikret mod væsentlig påvirkning fra fosforudledning fra projektet ved, at dræned lavbundsarealer, der afvander til søen, sikres drevet med fosforbalance. Der stilles vilkår hertil.

Ingen af udbringningsarealerne i oplandet til Skalle Sø er beliggende på lavbund, å-nært eller er detalafvandede. Disse arealer vurderes som robuste i relation til ud- eller nedvaskning af fosfor til Skalle Sø og det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbrugets arealdrift ud fra en landskabsmæssig risikovurdering ikke påvirker Skalle Sø i Natura 2000-området væsentligt negativt.

Til yderligere at sikre søerne mod fosforbelastning fra direkte afstrømning med overfladevand stilles der vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Holstebro Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbrugets udbringningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke vil påvirke Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund samt Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning med Stubbergård Sø og Skalle Sø væsentligt negativt.

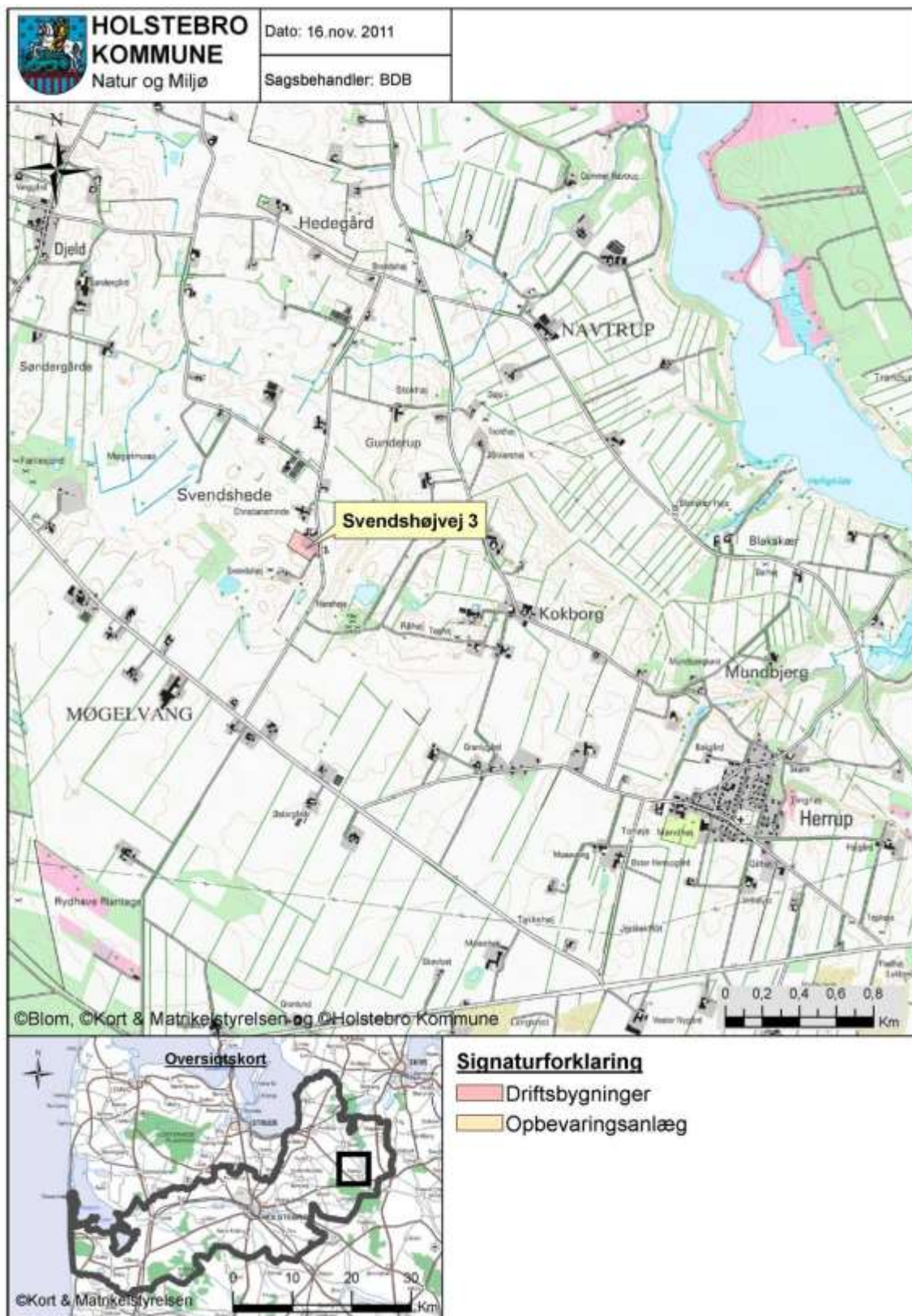
Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed del 1/2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed del 2/2

Bilag 2 – Situationsplan

Lyserød signatur angiver beplantningsbælter

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus						
B	Tørreri	1911 og løbende renoveret	100	6,5		Røde sten og gråt tag	Uændret
C	Garage	1911 og løbende renoveret	70	4		Røde sten og gråt tag	Uændret
D	Kvægstald	1996	400	6		Røde sten og røde plader. Gråt tag	Uændret
E	Maskinhus	1970	184	5,5		Røde plader og gråt tag	Uændret
F	Maskinhus	2006	468	7		Røde plader og gråt tag	Uændret
G	Maskinhus/halmlade	1970	233	5,5		Røde plader og gråt tag	Uændret
H	Lille gylletank	1994	493	4 m			
I	Stor gylletank	2001	1240	4 m			
J	Minkhaller	1986 og løbende bygget til	4750 i dag. Udvides med ca. 4300 m² i form af forlængelse af haller og nye haller	2,5 m i 2 rk 3,5 m i 4 rk			Uændret
K	Ny fortank	2011/2012	100 m³	-	-	-	Uændret

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

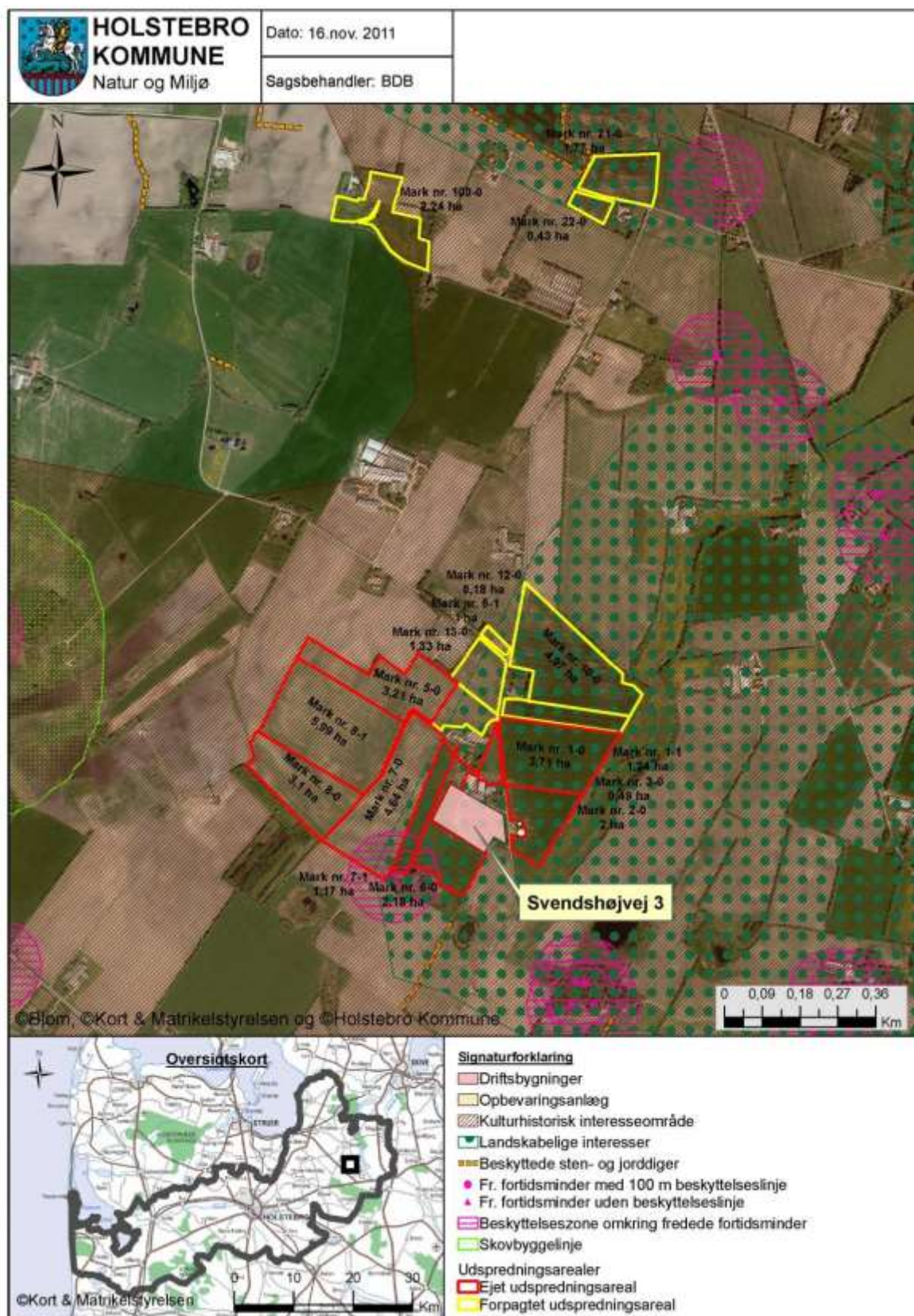

TEKNIK OG MILJØ

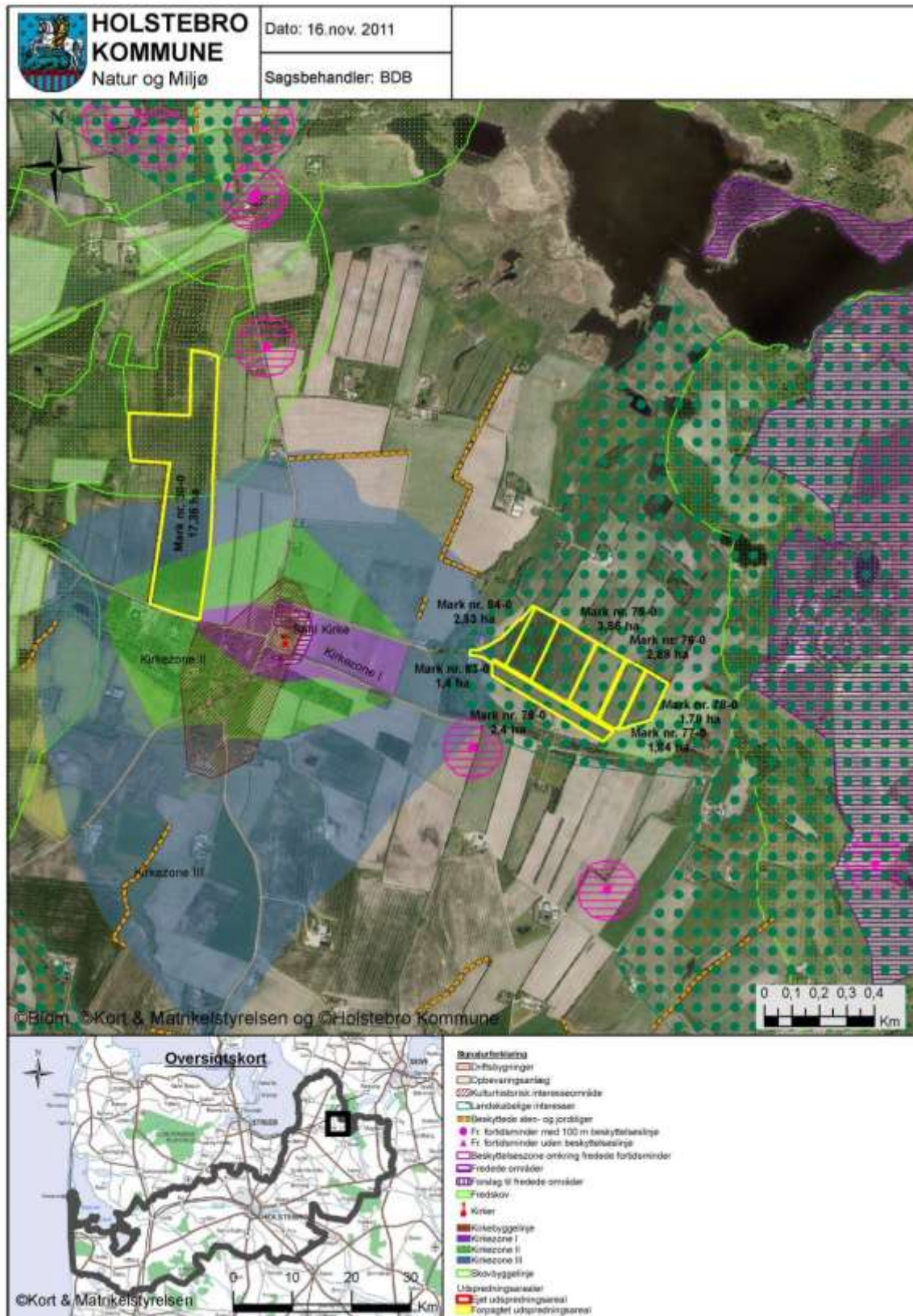
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg del 1/2

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser del 2/2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 5 – Husdyrbrugets afløbsforhold

Afløbsplan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 6 – Gylletransportruter

Aftalearealer indgår ikke i det godkendte projekt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg og ammoniakdeposition fra anlæg del 1/2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg og ammoniakdeposition fra anlæg del 2/2

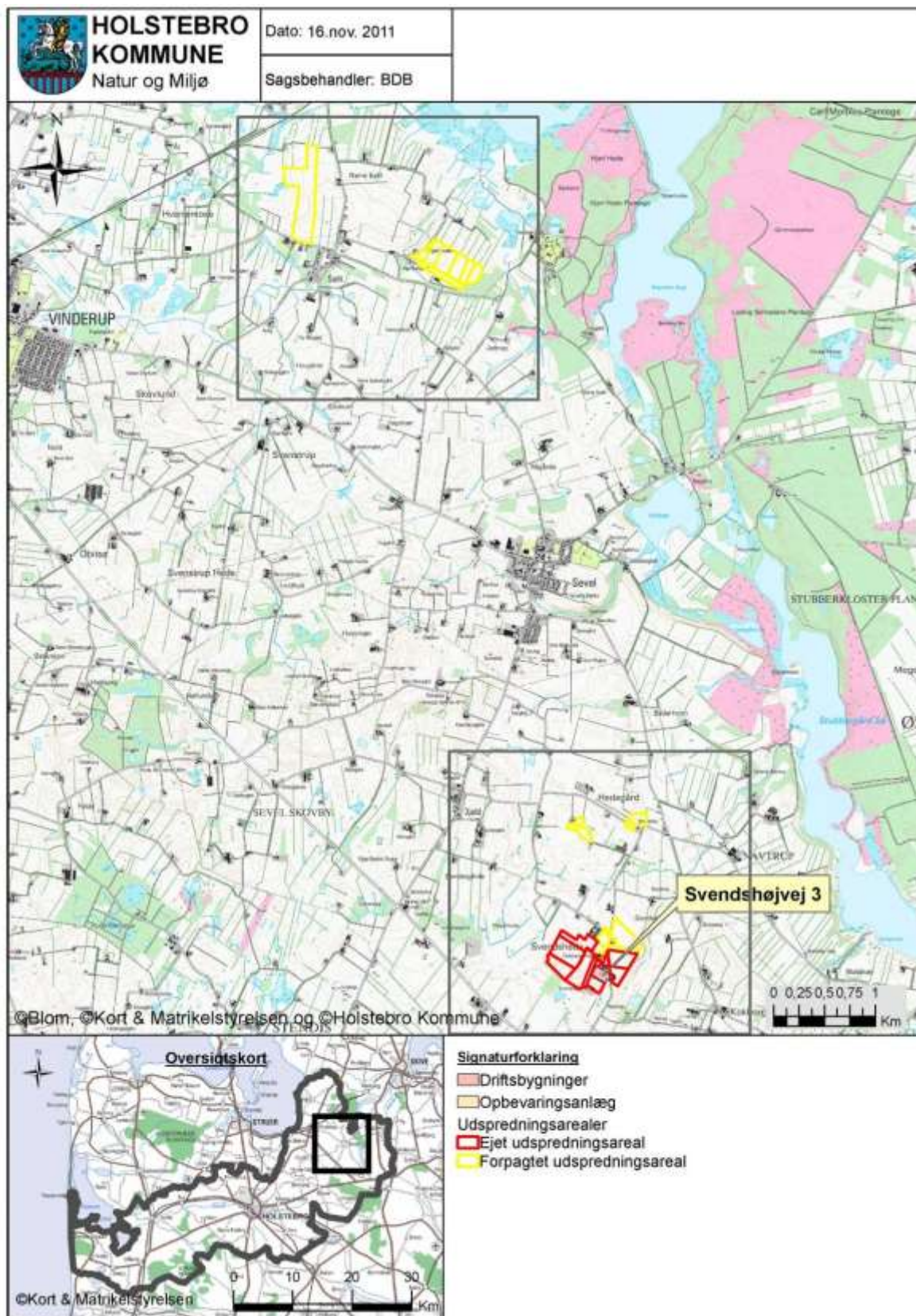

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Oversigtskort over udbringningsarealerne

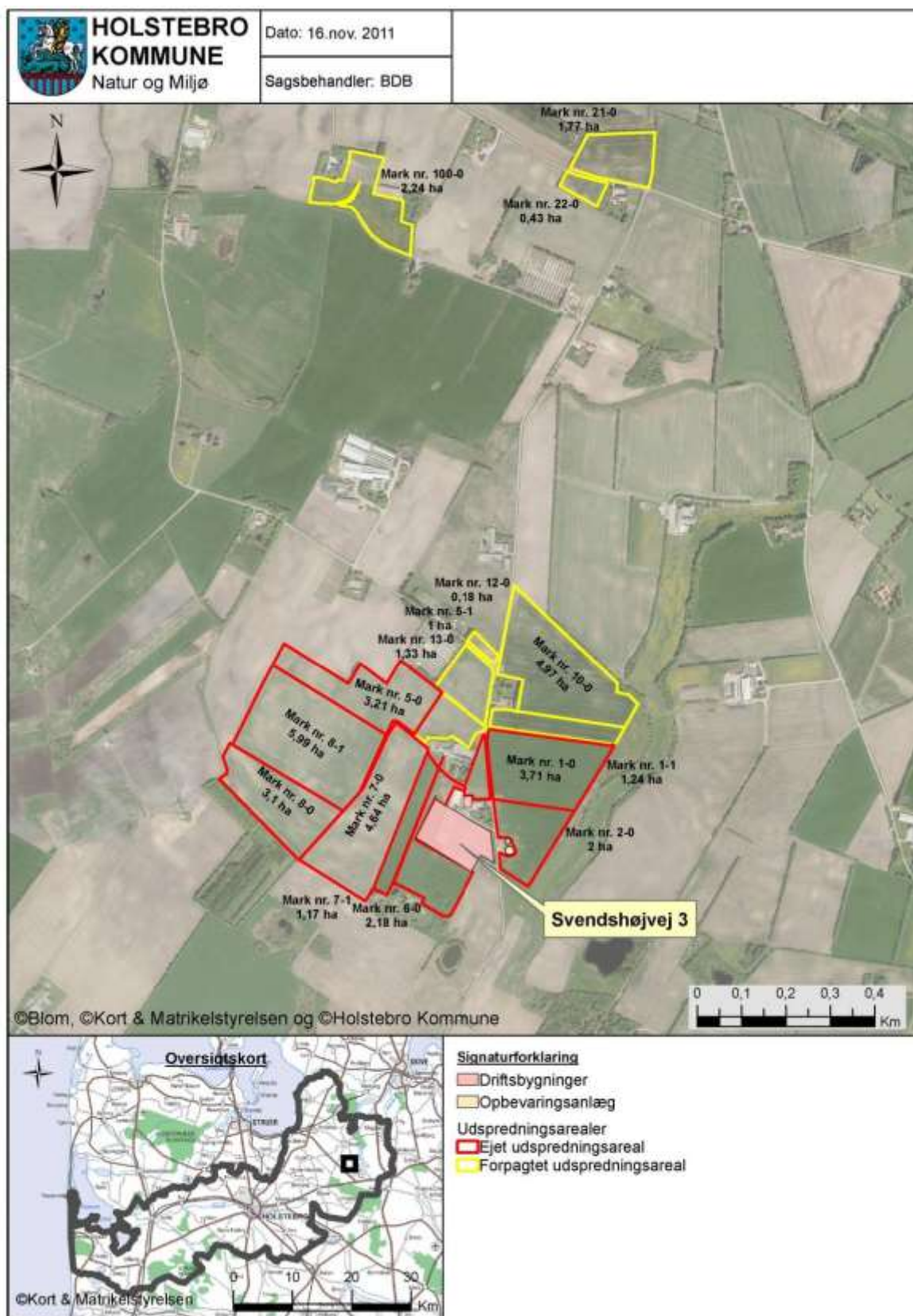

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Arealer del 1/2

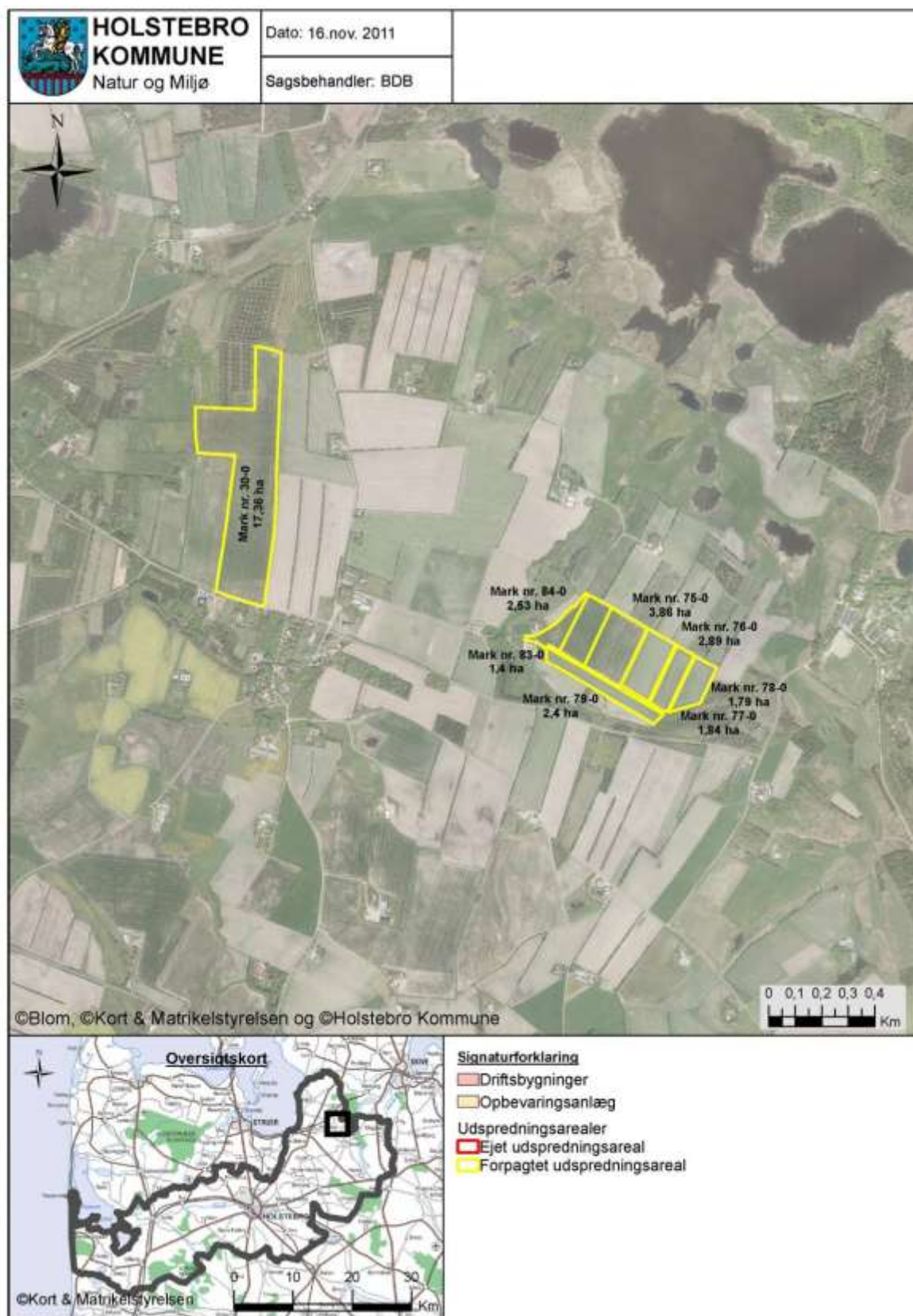

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Arealer del 2/2

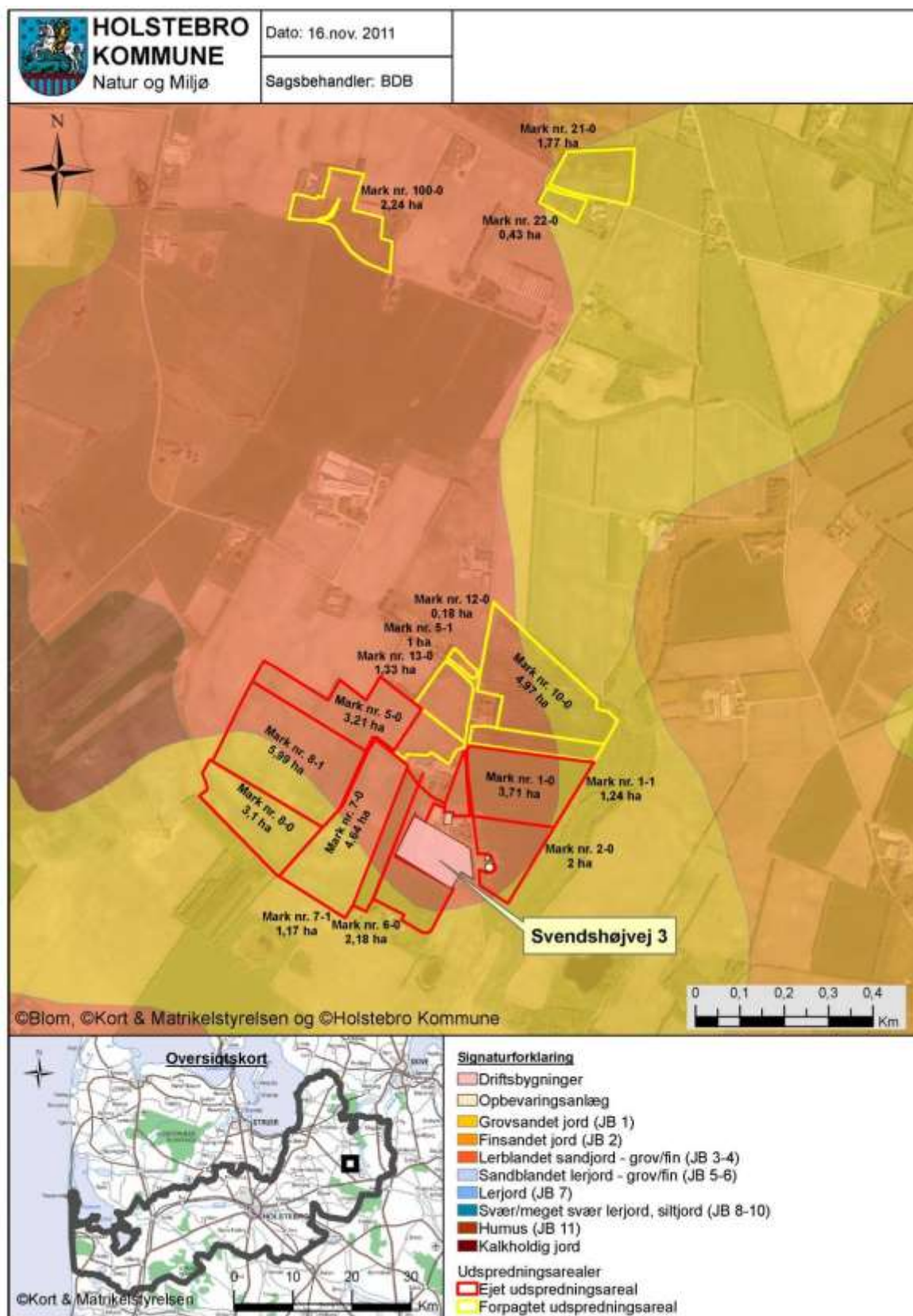

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Jordbundstyper del 1/2

TEKNIK OG MILJØ

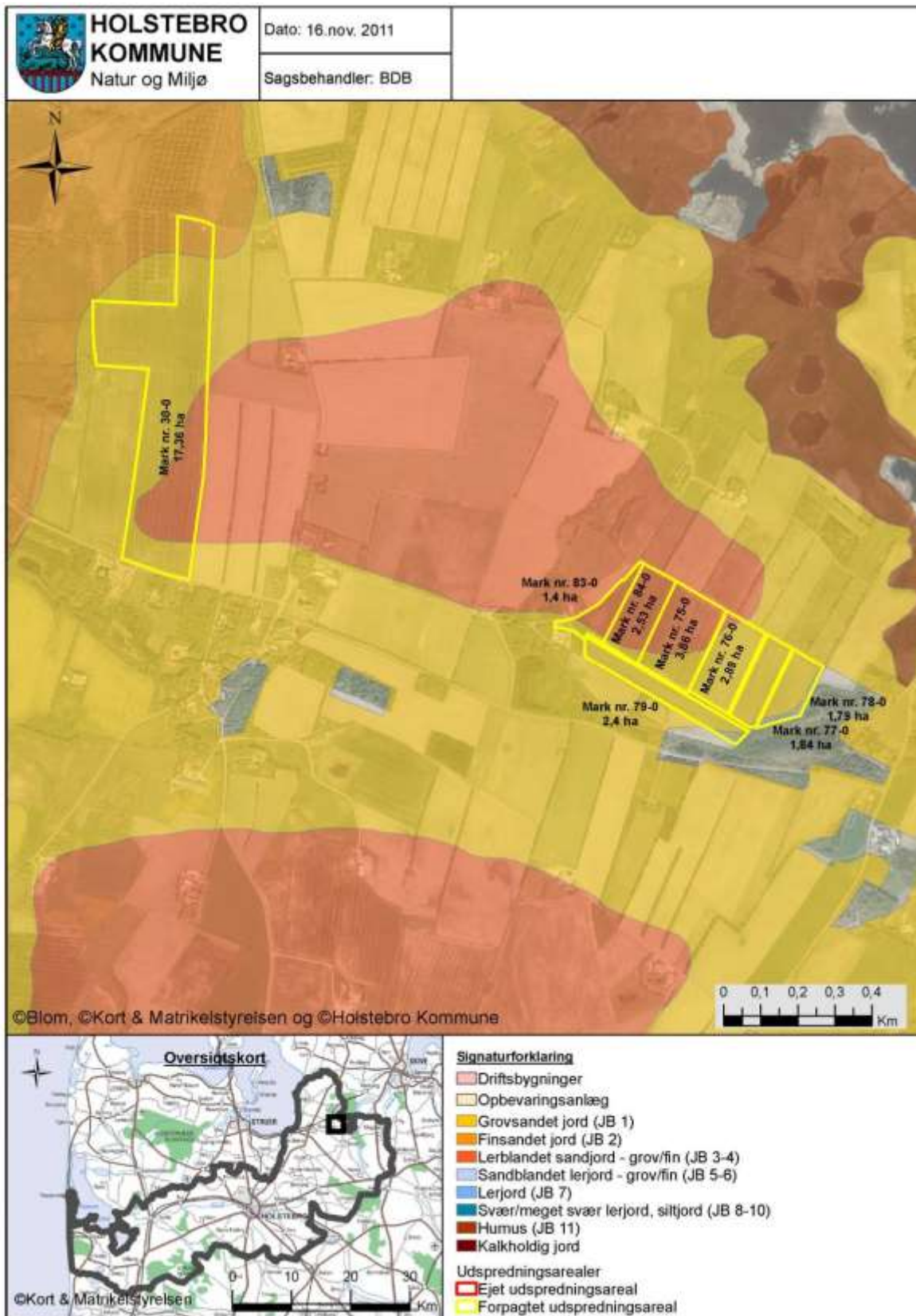
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 9 – Jordbundstyper del 2/2

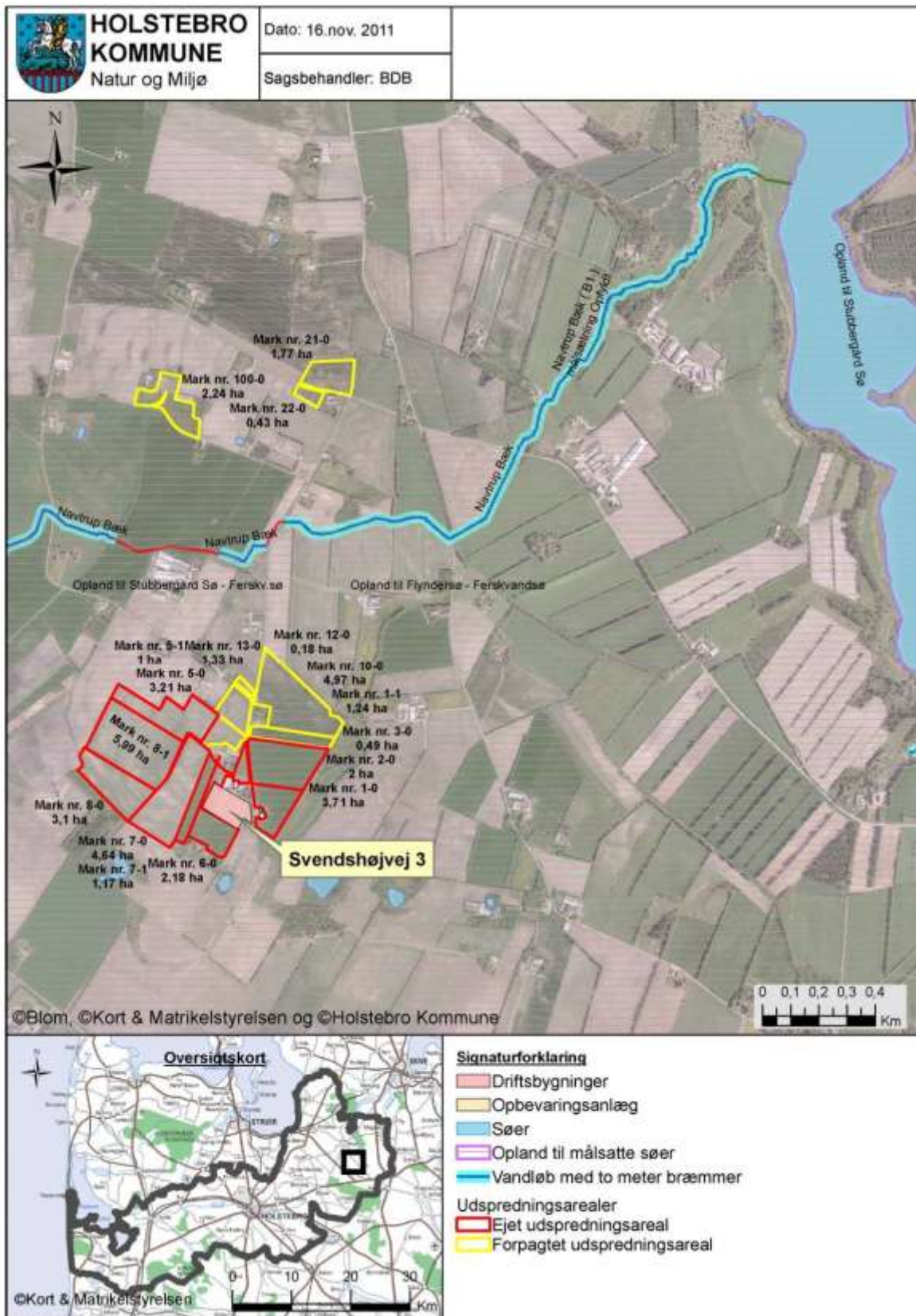

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Fosforfølsomme søer del 1/2

TEKNIK OG MILJØ

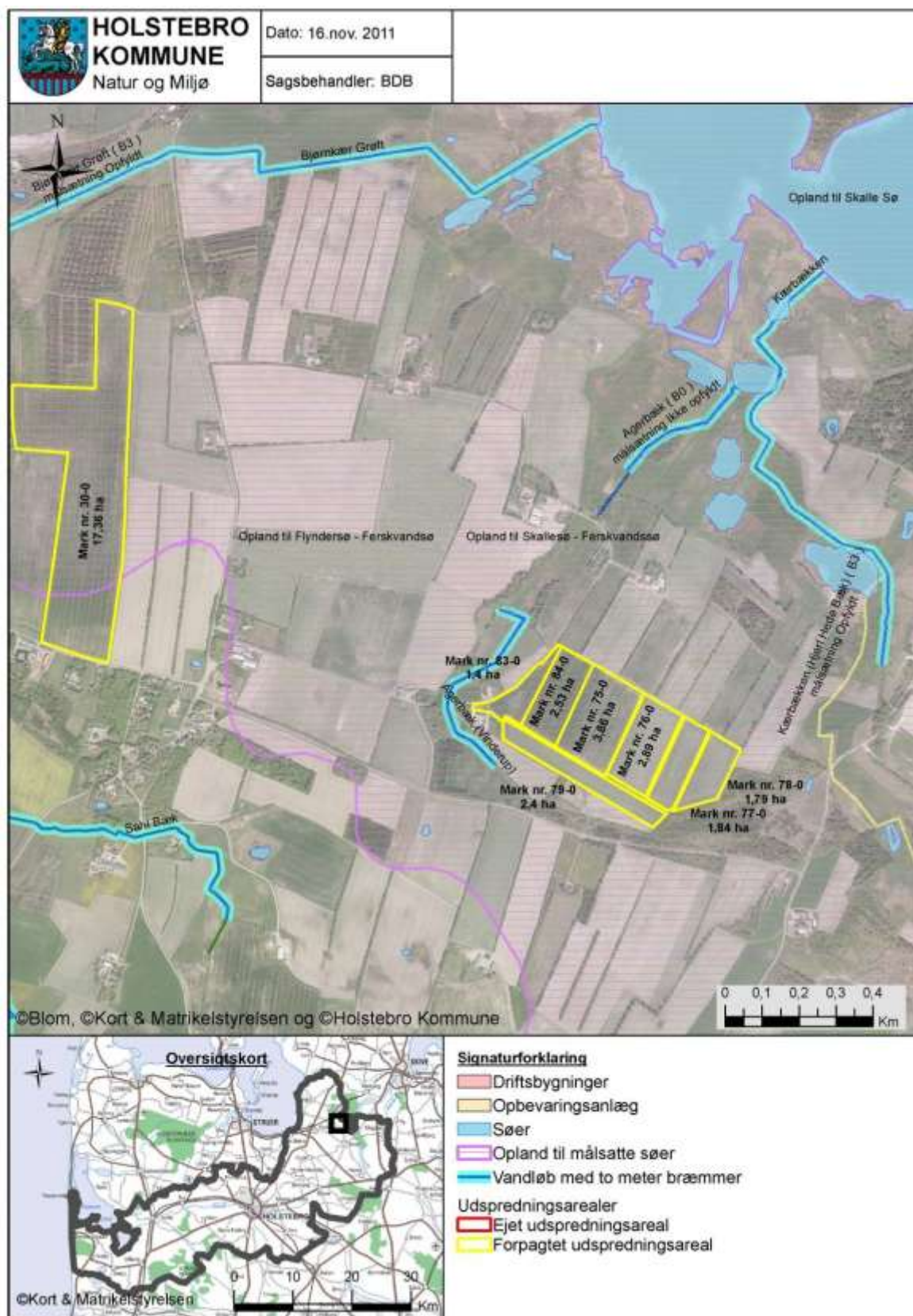
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 10 – Fosforfølsomme søer del 2/2

TEKNIK OG MILJØ

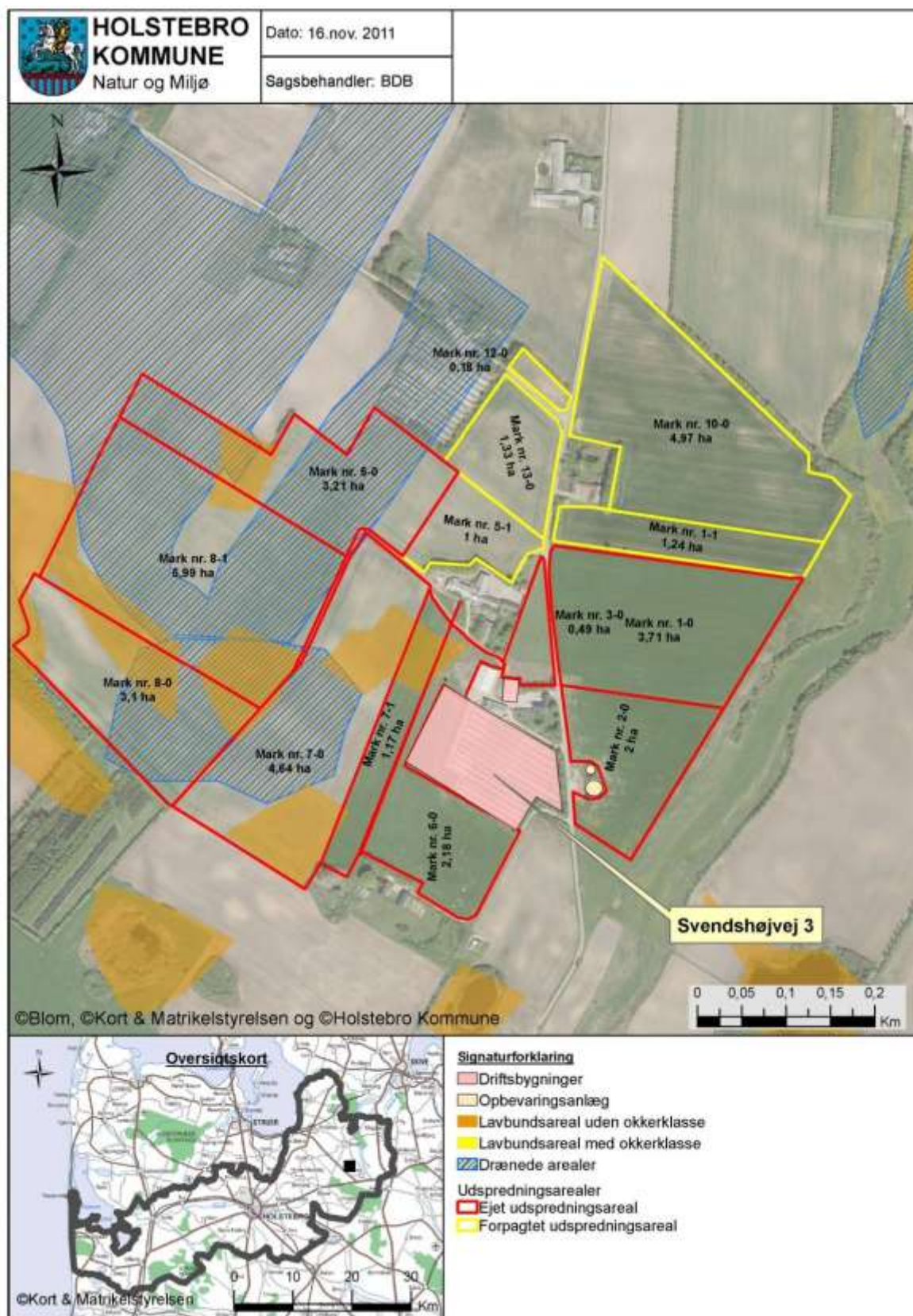
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Bilag 11 – Lavbundsarealer og risikoområder for fosforudvaskning

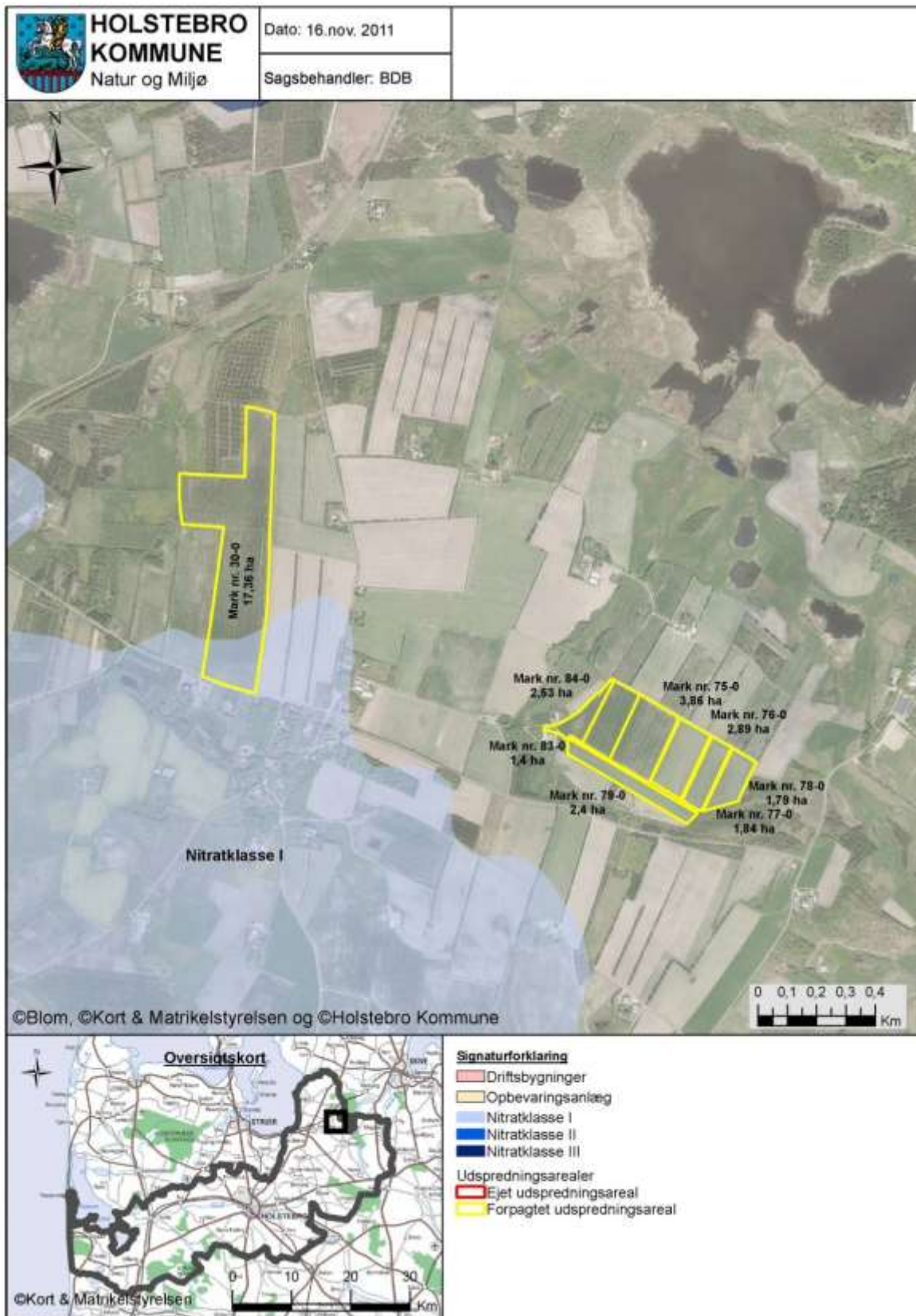

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

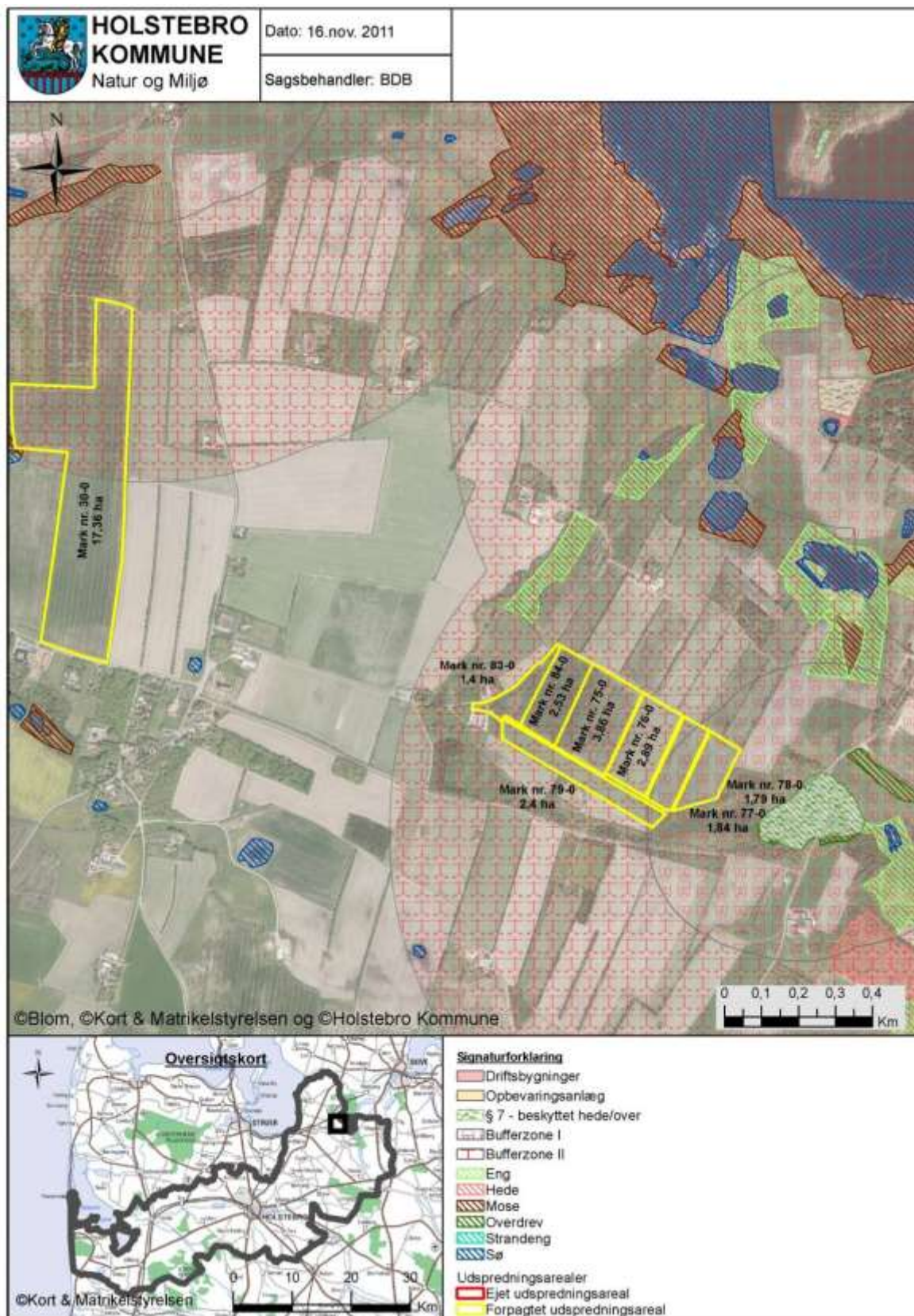

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Naturområder i forhold til udbringningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsens vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07 år:					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	Antal/DE	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal - del 2 / 3

DRIKKEVANDSSYSTEM		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

EL, VAND, BRÆNDSTOF etc.		Januar kvartal			April kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	Parameter	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
År:	El [kWh]												
	Vand [m ³]												
													
År:													

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

DRIFTSFORSTYRELSE		
Beskrivelse	Fra dato	til dato
...		

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Holstebro Kommune
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal – del 3/3

JORDPRØVER TIL FOSFORANALYSE (udtages minimum hvert 5. år)		
Handling	Dato for udtagning	Dato for analyse
Jordprøve til fosforanalyse		
...		
...		

Husk at fosforanalyserne og kortbilag med prøveudtagning skal vedlægges driftsjournalen.

FOSFOR Planår:							
mark nr.	Ledig P-kapacitet?	kg gødning tilført dato	indhold af P / kg gødning	afgrøde	kg afgrøde (gns.) høstet dato	indhold af P / kg afgrøde	fosforbalance (tilført minus fraført) kg
5-0							
7-0							
8-0							
8-1							

Husk at vedlægge dokumentation for fosforbindingskapacitet, tilført gødning, fosforindhold i gødning, fraført afgrøde og fosforindhold i afgrøde.

Beredskabsplan	Dato
Revideret	
Gennemgang med ansatte	

Andet

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 – Foderkontrol, Holstebro Minkfodercentral, stikprøver 2010

Næringsindhold	Fc.nr	prod.dato	type	Ford.prot		Ford.fedt		Ford.kul		K.cal		OE.prot		OE.fedt		OE.kulhy	
				plantal	analyse	plantal	analyse	plantal	analyse	plan	analyse	plan	analyse	plan	analyse	plan	analyse
1303	15.01.10	B	12,9	12,1	4,9	5,4	2,5	115,1	115,8	50,4	46,9	50,4	46,9	40,4	44,0	9,1	9,1
1303	08.02.10	B	12,8	12,5	4,8	3,8	3,3	117,1	106,4	49,2	52,7	39,0	52,7	39,0	34,3	11,8	13,0
1303	27.02.10	B	12,8	11,9	4,8	4,5	3,3	117,1	110,0	49,2	48,5	39,0	48,5	39,0	38,9	11,8	12,6
1303	10.03.10	A	12,8	11,8	4,8	5,3	3,3	117,1	116,8	49,2	45,4	39,0	45,4	39,0	42,7	11,8	11,9
1303	16.03.10	B	12,8	12,4	4,8	4,3	3,3	117,1	110,8	49,2	50,5	39,0	50,5	39,0	37,0	11,8	12,5
1303	25.03.10	B	12,7	12,6	4,9	5,2	3,2	117,1	119,3	48,8	47,5	39,7	47,5	39,7	41,2	11,5	11,3
1303	19.04.10	B	12,9	12,7	5,6	5,2	2,9	123,4	118,8	47,0	48,1	43,1	48,1	43,1	41,6	9,9	10,3
1303	22.04.10	B	12,9	12,7	5,6	5,0	2,9	123,4	117,0	47,0	48,9	43,1	48,9	43,1	40,7	9,9	10,4
1303	06.05.10	B	13,8	13,6	5,6	5,2	3,9	131,7	127,3	47,2	48,1	40,4	48,1	40,4	39,0	12,4	12,9
1303	12.05.10	B	13,8	13,5	5,6	6,3	3,9	131,7	136,7	47,2	44,5	40,4	44,5	40,4	43,5	12,4	12,0
1303	12.05.10	A	13,8	14,5	5,6	6,0	3,9	131,7	138,6	47,2	47,1	40,4	47,1	40,4	41,0	12,4	11,8
1303	27.05.10	B	13,8	13,8	5,6	4,9	3,9	131,7	124,5	47,2	49,7	40,4	49,7	40,4	37,1	12,4	13,2
1303	08.06.10	B	12,4	12,4	7	7,3	4,2	139,9	143,0	39,9	38,9	47,5	38,9	47,5	48,8	12,6	12,3
1303	18.06.10	B	12,8	14,9	7,4	7,9	5,1	149,3	163,7	38,6	40,9	47,1	40,9	47,1	46,0	14,3	13,1
1303	22.06.10	B	12,3	13,0	7,7	7,4	5,2	150,3	150,7	36,8	38,7	48,7	38,7	48,7	46,8	14,5	14,5
1303	17.05.10	B	13,8	14,6	5,6	6,1	3,9	131,7	139,8	47,2	47,0	40,4	47,0	40,4	41,3	12,4	11,7
1303	18.05.10	B	13,8	14,4	5,6	6,0	3,9	131,7	138,2	47,2	47,0	40,4	47,0	40,4	41,1	12,4	11,9
1303	19.05.10	B	13,8	14,4	5,6	5,6	3,9	131,7	134,6	47,2	48,2	40,4	48,2	40,4	39,6	12,4	12,2
1303	20.05.10	B	13,8	14,5	5,6	6,5	3,9	131,7	143,0	47,2	45,7	40,4	45,7	40,4	42,9	12,4	11,5
1303	21.05.10	B	13,8	15,3	5,6	6,5	3,9	131,7	147,3	47,2	46,7	40,4	46,7	40,4	42,2	12,4	11,1
1303	01.07.10	B	13,2	13,2	9	8,5	6,1	170,5	166,1	34,8	35,7	50,1	35,7	50,1	48,9	15,0	15,4
1303	12.07.10	B	12,6	11,2	9,1	8,6	6,7	171,3	160,6	33,1	31,5	50,5	31,5	50,5	51,0	16,4	17,5
1303	19.07.10	B	13,3	12,9	10,5	9,8	7,2	189,8	181,3	31,5	32,0	52,5	32,0	52,5	51,3	15,9	16,7
1303	28.07.10	B	13,6	13,3	10,2	9,5	7,5	189,6	181,9	32,3	32,9	51,1	32,9	51,1	49,8	16,6	17,3
1303	27.08.10	B	13,2	13,2	10,1	9,8	8,7	191,9	189,2	31,0	31,4	50,0	31,4	50,0	49,3	19,0	19,3
1303	07.08.10	B	13,3	13,4	10,2	10,0	7,9	189,9	188,3	31,5	32,1	51,0	32,1	51,0	50,3	17,5	17,6
1303	19.08.10	B	13,3	13,6	10,2	9,6	7,9	189,9	185,6	31,5	33,0	51,0	33,0	51,0	49,1	17,5	17,9
1303	07.09.10	B	13,2	13,1	10,1	9,9	8,7	191,9	189,6	31,0	31,0	50,0	31,0	50,0	49,7	19,0	19,3
1303	13.09.10	A	13,2	12,1	10,3	9,9	8,3	192,1	183,6	30,9	29,6	50,9	29,6	50,9	51,4	18,1	19,0
1303	17.09.10	B	13,2	13,1	10,3	9,7	8,3	192,1	186,2	30,9	31,6	50,9	31,6	50,9	49,7	18,1	18,7
1303	29.09.10	B	13,2	14,5	10,3	9,7	8,3	192,1	191,6	30,9	34,0	50,9	34,0	50,9	47,8	18,1	18,2
1303	11.10.10	B	13	12,9	10,3	10,4	8,4	191,6	192,4	30,5	30,2	51,1	30,2	51,1	51,4	18,4	18,3
1303	25.10.10	B	12,6	12,6	10,5	9,9	8,3	191,3	185,4	29,6	30,7	52,1	30,7	52,1	50,5	18,2	18,8
1303	10.11.10	B	12,6	12,7	10,5	8,7	8,3	191,3	175,1	29,6	32,7	52,1	32,7	52,1	47,4	18,2	19,9
1303	22.10.10	A	12,6	12,1	10,5	9,7	8,3	191,3	181,1	29,6	30,0	52,1	30,0	52,1	50,7	18,2	19,3
1303	23.11.10	B	12,6	12,6	10,5	9,6	8,3	191,3	182,8	29,6	31,1	52,1	31,1	52,1	49,8	18,2	19,1

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927